

עיתון המועצה האזורית הערבה התיכונה

עיתון ערבות

ניליון 40 | אייר תש"ע | מאי 2010

תודה

לאחר שני גיליונות נושאים (עיתון היובל ועיתון החינוך), אנו שבים הפעם למתכונת רגילה של עיתון אזורי קהילתי על מגוון מדוריו. בהזדמנות זו אני מודה לכל המגיבים ולכל המפרגנים על שני הגיליונות האחרונים. ההשקעה הייתה עצומה, ואני שמחה שהתוצאות נראו בשטח. אני מזמינה אתכם להמשיך להעיר, להאיר ולהגיב כדיאלוג מקדם ופתוח.

העיתון, יחד עימי, יוצא לחופשה ארוכה. ההפקה הבאה צפויה להיערך בחודש נובמבר 2010. זוהי הזדמנות פז לריענון, התחדשות, חשיבה על כיוונים נוספים, מדורים מגוונים ואף גיוס כותבים חדשים.

אני מודה לכל כותבי המדורים בגיליונות האחרונים. על הזמן, המרץ, ההשקעה ושיתוף הפעולה. זה בהחלט לא מובן מאליו.

אסי ניר

חוגגים עצמאות

כמושכ עין יהב והוא בוצע בשיתוף עם מועצה אזורית חבל אילות ובאדיבות השירות הבולאי של דואר ישראל. אוגדן המכיל את דוגמת הבול והמעטפה נשלח למזכירות היישובים לקראת החג.

על דור ההמשך מוטלת החובה שלא לשכוח את הדברים היפים ואת ההישגים של דור המייסדים ויחד עם זאת, להיות פתוחים לצרכי הזמן והתקופה, להמשיך ולחדש, ולקדם את היישובים, והמלאכה עוד רבה ומאתגרת. באתגרים היום יומיים בהם אני נתקל, זיהיתי את הפוטנציאל העצום של שיתוף התושבים במאבקים על זכותנו להמשיך לקיים כאן חקלאות והתיישבות. רק בעבודה משותפת נתגבר על הקשיים ונקדם את המשך פיתוח האזור ואכלוסו.

לציון שישים ושתיים שנים למדינה וחמישים ואחת שנים לערבה, אני מאחל לכולנו המשך יצירה ועשייה והמשך התפתחות. נמשיך לפעול

הערבה התיכונה סיימה זה עתה את שנת היובל. כברת דרך ארוכה עשו יישובי הערבה מאז עלייתם על הקרקע ועד לימינו אלה. סיפורם של יישובי הערבה ושל מייסדיהם שזור כחוט השני בסיפור תקומתה של מדינת ישראל והוא משלב חזון וחלוציות, חלום ומציאות ומודל למימוש החזון הציוני. אנו, תושבי הערבה, יכולים להתבונן בסיפוק וגאווה בעמל כפינו ובהישגים הגדולים. זאת עשינו בנחישות, יצירתיות, יוזמה, ומעוף.

כביטוי לכך, הפקנו השנה בול 50 שנות התיישבות בערבה. זהו עוד ביטוי סמלי למפעל ההתיישבות בערבה, ולנחישות של המתיישבים להופכה לגן פורח ומוקד משיכה לתושבים, יזמים, בעלי מעוף מטיילים ותיירים. אזור שהוא גאווה לאומית לתולדות ההתיישבות במדינת ישראל.

את הרעיון להפקת הבול יזם מייקל כהן, מראשוני המתיישבים

עיתון ערבות

עורכת ראשית אסי ניר

מו"ל מועצה אזורית ערבה תיכונה,

המערכת 08-6592229, 052-8666111

פקס: 08-6581487 ossi@arava.co.il

עיצוב גרפי והפקה סטודיו ערבה

תמונת השער יום העצמאות תש"ע

צילום תמונת השער גילה טל

אתר הערבה www.arava.co.il

יום העצמאות תש"ע

לחיילי הערבה היקרים!

בפרוס יום העצמאות ה-62 למדינת ישראל
ברצוני לאחל לכם חג שמח!
המשיכו לשרת בכבוד ולתרום למדינה ושובו הביתה בשלום!

בהערכה רבה,

עזרא רבינס
ראש המועצה

באזור כקהילה בעלת זהות ייחודית ונדע לנווט את דרכנו בתבונה ולשמור על הצביון הייחודי המהווה אבן יסוד לקיומנו. זכות גדולה נפלה בחלקנו להיות שותפים לסיפור חבל ארץ ייחודי ומיוחד זה.

חיילי הערבה, כ-100 במספר, המשרתים נאמנה את המולדת, קיבלו גם הם שי צנוע ליום העצמאות. אגרת ברכה בצירוף מחזיק מפתחות ופנס. אנו גאים בכם מאוד, מאחלים לכם חג שמח ומייחלים כי תשובו הביתה בשלום.

בבול ניתן לראות בהרמוניה את סימניו המובהקים של האזור. נוף ללא סוף, עצי השיטה המזוהים כל כך עם אזור הערבה וכן את שני ענפי החקלאות המרכזיים באזור: הפלפל בערבה התיכונה והתמרים בחבל אילות.

בתחום הבריאות והרווחה נבחרה שבע כהן ממושב עין יהב

מראשוני המתיישבים בעין יהב ואחות המושב מזה 47 שנים. הידע, הניסיון ואישיותה המיוחדת הפכו אותה לשם דבר. מתנדבת במושב ומושיטה עזרה וטיפול רפואי לאלפי תושבים באזור. עומדת הכן לקריאות על תאונות דרכים בכביש הערבה ומתנדבת פעילה ביחידת חילוץ ערבה. יצאה עם משלחות חילוץ וסיוע רפואי להצלת אנשים באזורים מוכי אסון בהאיטי ובמקומות נוספים.

... ועל כך הם ראויים להערכה

השנה, במסגרת אירועי יום העצמאות המסורתיים שלנו, החלטנו להוקיר את המתנדבים והפעילים מהישובים השונים שברוח התנדבותם, יוזמתם ורעיונותיהם, הצעידו אותנו קדימה ומביאים כבוד רב לאזור ותושביו.

אודה כי הבחירה הייתה קשה. יש מתנדבים ופעילים רבים באזור והתודה לכולם. התמקדנו בהתנדבות מחוללת שינוי אמיתי שבאה לידי ביטוי ביתר שאת השנה בתחומים שונים כמו בריאות ורווחה, חינוך, איכות סביבה, תרומה לקהילה, קידום התיישבות ועוד. מימי עתידיה, שקיבל תעודת הוקרה על פעילותו המבורכת למען אלמנות ויתומי הצנחנים, סיפר בהתרגשות על משל בו אדם לווה כסף רב לצרכיו ואשר נתבקש להחזיר כל פעם לפי יכולתו. הוא מגלה, פעם אחר פעם, כי הוא מצליח להחזיר רק שקל בודד ומבין שלעולם לא יוכל לפרוע את חובו. כך מרגיש מימי לגבי פעילותו בקרן הצנחנים. "את חובנו למשפחות חללי הצנחנים ובכלל, לא נוכל להחזיר לעולם, אבל הפעילות ההתנדבותית עבורם, היא אותו שקל בודד בכל שנה." ישר כוח! ברוכותינו לכל המתנדבים וישר כוח על פועלכם.

שלכם, עזרא רבינס
ראש המועצה

בתחום איכות הסביבה נבחרה סו הדס ממושב פארן

סו הדס פעילה בהתנדבות מזה שנים בועדות השונות במושב פארן אך מקדישה את רב זמנה ומירצה לתחום שהוא נר לרגלה - איכות הסביבה. בין הפרויקטים השונים הובילה את הקמת מרכז המיחזור בפארן, מפעל הגזם, נקודת איסוף קרטונים ועוד.

בתחום החינוך נבחר רן שדה ממושב חצבה

רן שדה, בן מושב חצבה, דור שני. יזם ודחף במרץ רב את הקמת המכינה הקדם צבאית הראשונה בערבה. היה החלוץ וסחף אחריו נוספים לעשייה, תרומה והתנדבות, בדרך להגשמת החלום. בכך הוא תורם לחינוך ערכי לבני הנוער.

בתחום הבריאות והרווחה נבחר ד"ר מיכאל ריבקין מהישוב ספיר

ד"ר מיכאל ריבקין הגיע לספיר כרופא אזורי לפני 17 שנים. מסירותו ונאמנותו למקצוע ולתושבים הם ללא גבולות. מלא נכונות לסייע, לסעוד ולספק את הטיפול הטוב והאישי ביותר לכל מטופל בכל זמן ובכל שעה. מתנדב פעיל ביחידת החילוץ וזמין לפעילות בכל עת.

בתחום התרומה לקהילה נבחר אליהו שקותאי ממושב צופר

חבר צופר מזה 20 שנים. הקים את הבוסתן בבית הספר היסודי ודחף לרעיון של מעורבות הורים. בהתנהגותו זו חיזק את המרקם החברתי הקיים ואת השיתוף בין בית הספר לבין ההורים. העלה למודעות הציבור את הנעשה בבית ספר ולימד בדרכו המיוחדת שהתנדבות לקהילה, יוזמה, פתיחות יוצרות שותפות אמת. בשנה האחרונה היה פעיל בהקמת המכינה הקדם צבאית.

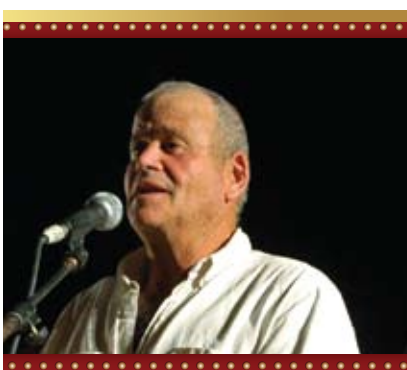
בתחום ההתיישבות נבחר דוד מזרחי ממושב עידן

דוד מזרחי פעל בהתנדבות לאורך שנים רבות במושב עידן וקידם רבות את המושב בהיבט החזותי כמו גם הבאת מתיישבים חדשים. לזכותו נזקפת פעילות ציבורית ענפה והתנדבות בועדות השונות הן בישוב והן במועצה.

בתחום איכות הסביבה נבחר יהושע בלאו ממושב עין יהב

יהושע בלאו עוסק מזה 30 שנים בנושא איכות הסביבה במושב עין יהב. זהו מפעל חייו והוא מבין ראשוני החקלאים שעברו לגידולים אורגניים כחלק מתורת חיים. איש טבע בכול רמ"ח אבריו וב-7 השנים האחרונות הוא מנהל את תחום "עין יהב נקייה" ועוסק בהעלאת המודעות לתחום ההגנה על הסביבה.

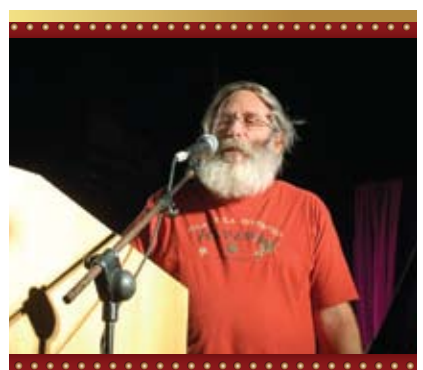
בתחום ההתנדבות ארצית נבחר מימי עתידיה ממושב עין יהב

מימי עתידיה מתנדב פעיל עשרות שנים, בפעילות קרן הצנחנים ובועד הצנחנים. הוא מסייע ותורם לאלמנות יתומים ובמיוחד לבני הנוער היתומים.

בתחום התרומה לקהילה נבחרה ברכה שלכט ממושב עין יהב

ברכה שלכט, נציגת עמותת "עמית במדבר" מסייעת מזה שנים ובהתנדבות לאנשים הזקוקים לסיוע רפואי או הנמצאים במצוקה כלכלית. פעילותה המבורכת נעשית ללא לאות, בנחישות רבה מתוך תחושת שליחות ונתינה אמיתית.

בתחום ההתיישבות נבחר יפתח בן דוד ממושב פארן

יפתח בן דוד מתנדב שנים רבות כאיש קשר עם הסוכנות היהודית והיה מוביל בנושאי טיפול שונים מולם. ניסיונו וכישוריו הם לעזר רב והוא מסייע רבות ובהתנדבות לנקלטים חדשים בערבה ולחקלאים רבים. היה מעורב בהפיכת אזור התעשייה לפעיל.

גיוס משאבים

אוהבים את השיטה

בכירים מ- JNF אוסטרליה בליווי של שלום נורמן לערבה הגיעו ארצה ולערבה בתחילת חודש מאי. ביניהם, רוב שניידר, מנכ"ל JNF אוסטרליה, סטיוארט רום, סגן נשיא JNF NSW (New South Wales) וזאב בשן, מנכ"ל JNF NSW.

הביקור הוא חלק מתהליך חיזוק הקשרים בין הערבה לבין JNF אוסטרליה. במהלך ביקורם יקבלו המבקרים הסבר מאת עודד קינן והילה אלכז על הפעילויות במסגרת פרויקט השבת עצי השיטה, יבקרו בבתי הספר במרכזי ידע (מה שקשור לעצי שיטה) ובבוסתן. אין ספק שנתגאה בפניהם בדבר ההיענות הרבה של תושבי הערבה לפרויקט עצי השיטה.

בנוסף, הם מתוכננים לסייר עם עמי שחם, מנכ"ל רשות הניקוז, באתרים שנפגעו בשיטפונות ובאתרים שיש להכינם לשיטפונות עתידיים - כמו הוספת מעברים איריים לאורך וואדי ערבה (בעיקר לצורך מעבר חקלאים בזמן שיטפון).

שגריר אמת

שגריר ארצות הברית, ג'ימס ב. קאניגהאם, ביקר בערבה ביום חמישי, 15.4.10. הביקור אורגן ותואם בחסות המחלקה החקלאית בשגרירות ארה"ב והוא ביטוי נוסף לחיזוק הקשרים בינינו. במהלך הביקור נטע השגריר עץ שיטה בישוב צוקים והוענקה לו תעודת הוקרה. בעבר, הייתה השגרירות מעורבת בתוכניות בינלאומיות של שיתוף פעולה אזורי, כמו פרויקט הזה"ב (הדברת זבוב הים התיכון) ובכוונתנו לבחון יחד, נושאים נוספים לקידום פרויקטים בין לאומיים לפיתוח האזור.

קרן רותם
אחראית גיוס משאבים
לתגובות: adc-funds@arava.co.il
נייד : 052-8666153

שרים, אוהבים ויודעים

לראשונה בבית הספר - חידון שירת הארץ

שירת הארץ היא תוכנית ייחודית הפועלת בבית הספר היסודי מזה שנתיים בהנחיית המורה גמר להב. התוכנית משלבת לימודי גיאוגרפיה וארץ מולדת. בחידון השתתפו נציגים מכיתות ה'ו' שהצטיינו במבחני קבלה בכיתותיהם ואשר הפגינו ידע רב. החידון התקיים בשני שלבים - שלב נבחרות ושלב חידון אישי. ברכות למעפילי שלב הגמר - שירה גיא, אופק פטריק ונבו גל מכיתה ו'.

תמצית הדוחות הכספיים לשנת 2008 (באלפי ש"ח)

תקציב הרשות אושר ע"י משרד הפנים

מאזן			נתוני ביצוע התקציב הרגיל					
2007	2008	נכסים	%	ביצוע 2007	%	ביצוע 2008	תקציב 2008	הכנסות
5,033	5,005	רכוש שוטף	51.08%	14,060	54.89%	16,252	15,098	הכנסות עצמיות
8,990	7,522	השקעות	28.14%	7,746	25.85%	7,653	6,930	השתתפות מ. החינוך
2,537	2,110	השקעות לכיסוי קרנות מתוקצבות ואחרות	1.95%	537	1.93%	572	350	השתתפות מ. הרווחה
16,560	12,918	סה"כ	5.77%	1,588	3.09%	915	500	השתת' מ. ממשלה אחרים
			13.06%	3,594	14.25%	4,219	2,804	מענקים ומלוות
			100.00%	27,525	100.00%	29,611	25,682	סה"כ
2007	2008	התחייבויות	%	ביצוע 2007	%	ביצוע 2008	תקציב 2008	הוצאות
4,875	3,209	התחייבויות שוטפות	18.63%	5,157	17.91%	5,371	5,117	משכורות ושכר כללי
1,106	935	קרן לעבודות פיתוח ואחרות	41.28%	11,429	44.69%	13,404	11,487	פעולות אחרות
2,537	2,110	קרנות מתוקצבות	17.85%	4,942	15.21%	4,561	4,099	שכר חינוך
98		עודף מצטבר בתקציב הרגיל	15.33%	4,243	16.47%	4,939	3,531	פעולות חינוך
7,944	6,664	עודפים זמניים נטו בתב"ר	0.57%	159	0.53%	159	155	שכר רווחה
16,560	12,918	סה"כ	1.44%	400	1.78%	534	220	פעולות רווחה
			0.69%	190	0.46%	138	73	מימון
			4.20%	1,164	2.95%	884	1,000	פרעון מלוות
			100.00%	27,684	100.00%	29,990	25,682	סה"כ
2007	2008	עומס מלוות לסוף השנה	(159)	(379)				עודף (גרעון) השנה
2007	2008	דו"ח גביה וחייבים - ארנונה	2007	2008	נתוני ביצוע התקציב הבלתי הרגיל	2007	2008	
1,035	686	יתרת חוב לתחילת השנה	8,955	7,944	עודף (גרעון) זמני לתחילת השנה	0.58%	1.28%	% הגרעון השוטף מההכנסה
8,970	10,261	חיוב השנה	5,680	6,009	תקבולים במהלך השנה	8.16%	5.22%	% עומס המלוות מההכנסה
(292)	(301)	הנחות ופטורים שניתנו	6,691	7,289	תשלומים במהלך השנה	17.71%	10.84%	% סך ההתחייבויות מההכנסה
(276)	303	חובות מסופקים וחובות למחיקה	7,944	6,664	עודף (גרעון) זמני לסוף השנה	9,510	10,115	הוצאה ממוצעת לנפש בש"ח
9,437	10,949	סך לגביה				63	61	מספר משרות מוצע
8,751	9,692	גביה בשנת הדוח						
686	1,257	יתרת חוב לסוף השנה						
141%	55%	אחוז גביה מהפיגורים						
87%	92%	אחוז גביה מהשוטף						
93%	89%	יחס הגביה לחוב הכולל						
28	28	ממוצע ארנונה למגורים למ"ר						
						כללי		
		2,911				מספר תושבים שנה קודמת		
		2,965				מספר תושבים (נכון ל-10.07)		
		726				מספר משקי בית		
		1,400,000				שטח שיפוט (דונם)		
		7	דירוג סוציאקונומי					

פינוי הצריף

לאחר כ-30 שנה של שירות צבאי התפנה הצריף הצבאי שמוקם בכניסה לספיר.

הצריף שמוקם בכניסה לספיר שימש את הצבא במשך 25 השנה האחרונות כעמדת תצפיות. לאור השינויים בקו הגבול וכניסת מג"ב לקו הגבול בשנים האחרונות, ננטש הצריף ועמד יתום ועזוב. המועצה פנתה לצבא בבקשה להזיזו בשל היותו מוקד סיכון בטיחותי.

ביום ב' 15.3.10 פונה הצריף על ידי מנוף צבאי והשטח נוקה.

דור שלו, קב"ט

תרגיל מוסדות חינוך בנושא רעידות אדמה

במחזוריות הקיימת בטבע, מתרחשת בישראל כל 80 שנה לערך רעידת אדמה קשה. רעידת האדמה הקשה בישראל אירעה בתחילת המאה ה-20. מכיוון שאין מכשור היכול לספק התראה מוקדמת לפני רעידת אדמה, עלינו להכין עצמנו לבאות.

בתאריך 18.2.10 התקיים תרגיל ארצי במוסדות החינוך, במסגרתו תורגלו גני החובה ובתי הספר בערבה.

ההכנה כללה בדיקת מבנים, קיבוע מדפים וארונות וכן תרגילי פינוי. חשוב לציין כי בעת רעידת אדמה יש להיכנס מתחת למיטה, משקוף או שולחן ולהמתין עד לגמר הרעידה ואז לצאת מיידית לשטח פתוח. במידה ונמצאים מחוץ למתחם סגור בזמן הרעידה, יש לוודא כי איננו עומדים מתחת לכבלי מתח או עמודים שעלולים לקרוס עלינו.

דור שלו

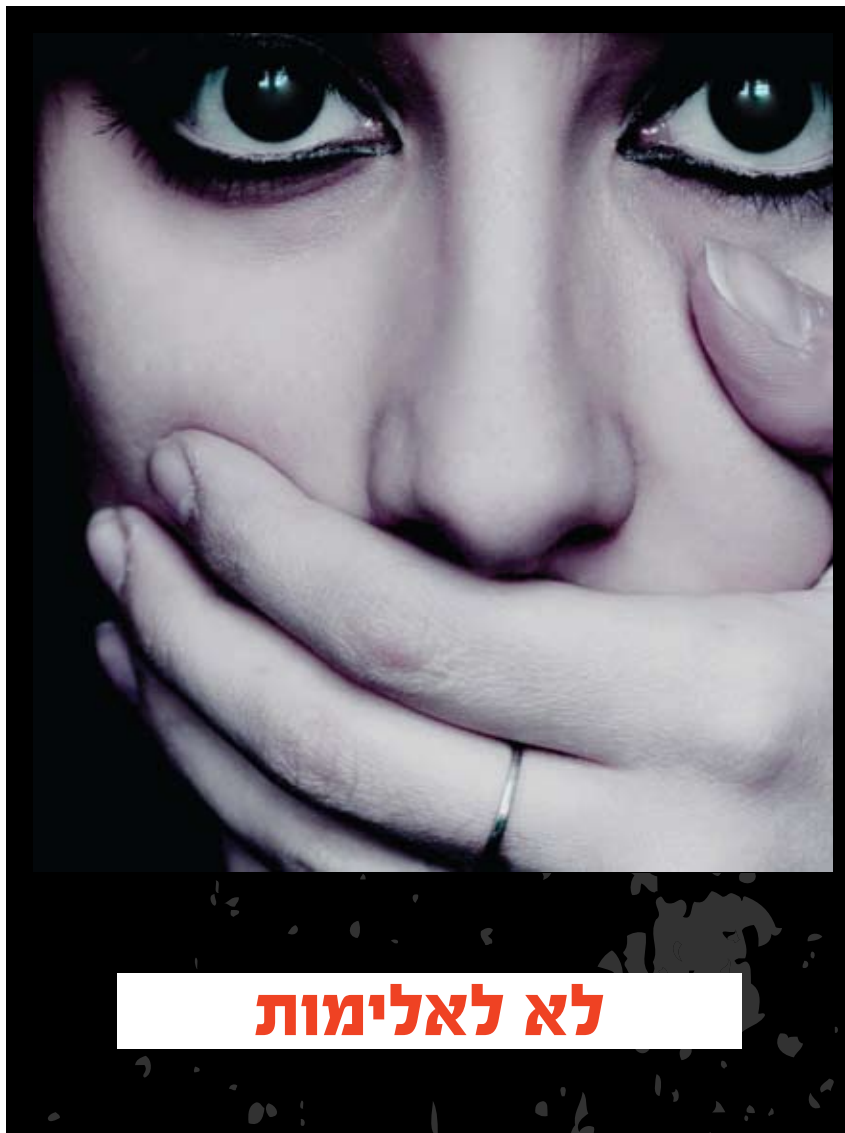
הצוות החינוכי הוכשר אף הוא לנושא ועבר השתלמות מתאימה לא מכבר, וזאת על מנת לתת תשתית נכונה לשיח בנושא, בטרם יחשפו התלמידים לתוכנית הכוללת הצגות והסברים מקצועיים.

- ילדי הגנים והוריהם צפו יחד בהצגה "על לומדת לשמור על גופה" המספרת על ילדה הלומדת בגן על אברי הגוף הפרטיים ומנסה להבין מה מותר ומה אסור.
- ילדי כיתות א'-ב' עברו סדנא "שמירת הגוף" המציפה דילמות שונות בנושא שמירת הגוף ומוגנות, כשהילדים שותפים בהתמודדות ובפתרון הדילמות.
- ילדי כיתות ג' צפו בהצגה "לאף אחד אסור לפגוע בך" המספרת על ילד הטרוד בדילמות מהחיים, כמו חרם, התעללות שעוברת חברתו והאם לשמור סוד ולמי לפנות בבקשת עזרה.
- ילדי כיתות ד'-ו' צפו בהצגה "סרט רע" המספרת את סיפורו של ילד החווה פגיעה קשה מחבריו, וכן עברו סדנא על הסכנות באינטרנט.

התוכנית נחתמה בערב הורים ומורים בו הועברה הרצאה מרתקת מפי עו"ס זוהר גורן אהרון מאל" בנושא "רשת של אחריות" ובה ספקו להורים כלים כיצד להגן על הילדים מפני הסכנות האורבות באינטרנט. תוך כדי ההרצאה התחברנו לאתרים אטרקטיביים לילדים וראינו כיצד מתרחשות הפגיעות.

חובת הדיווח: החוק, משנת 1989, קובע כי חובתם של האזרחים ושל אנשי החינוך לדווח מיידית למשטרה או למחלקה לשירותים חברתיים בדבר חשד להתעללות מכל סוג שהיא בילד. גם אם אנחנו לא בטוחים, עדיין חובתנו לדווח ותוך התערבות מקצועית של המחלקה אפשר לברר מה קרה ומה ניתן לעשות כדי לעזור לילד.

עדי לזר
מנהלת המחלקה לשירותים חברתיים
טל: 052-3665957
לתגובות: alazar@arava.co.il

לא לאלימות

להתערב ומתי על המחנכים להתערב, כיצד לזהות ילד במצוקה ולמי לדווח על כך.

אנו חיים באזור קטן, אינטימי ומשפחתי ולעיתים חשים חסרי אונים נוכח התנהגות מדאיגה של מי מהסובבים אותנו. הפחד או החשש לפגוע בחבר, שכן או בן משפחה, הופך אותנו, לעיתים, לאדישים לאיתותי אזהרה. גם אצלנו, למרות תחושת הביטחון, יש מקרים של אלימות הדורשים טיפול וחשוב שנהיה ערניים.

מטרתה העיקרית של התוכנית היא לתת לגיטימציה לילדים והוריהם לפתוח את הנושא ולדבר עליו ללא חשש או בושה. אנשי המקצוע בתחום - גורמי הרווחה, רפואה, המרכז הטיפולי ואף גורמי המקצוע בבית הספר, עומדים לרשותכם ואליהם יש לפנות. המסר הוא שיש עם מי לדבר ויש על מי לסמוך.

בשנים האחרונות נחשפת החברה הישראלית יותר ויותר לתופעת האלימות בילדים. לאור ההסלמה ההולכת וגוברת של אלימות במישורים נפשי, פיזי ואף מיני, החלטנו לצאת בתוכנית למניעת אלימות.

התוכנית היא פרי יוזמה של המחלקה לשירותים חברתיים, בתי הספר והגיל הרך והיא נועדה לספק כלים לילדים, לסיוע בשמירה על עצמם מסכנות שונות מחד, והכוונה להורים על מצוקות ואיתותי אזהרה, מאידך. ההדרכה תבוצע על ידי האגודה למען הילד (אל"ו).

הנושא המרכזי בתוכנית הוא גבולות: גבולות הגוף, למי מותר ולמי אסור לגעת בגופנו, גבולות של אלימות, גבולות התנהגותיות, מה נורמטיבי ומתי צריך לחפש עזרה, איך לקבל עזרה ועל ידי מי. מתי על ההורים

איכות הסביבה

בערבה לוקחים אחריות על הפסולת!

אחת הבעיות הסביבתיות הקשות עימה מתמודדת המועצה, היא סוגיית צמצום הפסולת החקלאית והביתית.

הפסולת הביתית שנאספת כיום מהיישובים מובלת לאתר הטמנה. בשל המרחק והיטל ההטמנה הנגבה לפי טון, עלויות הפינוי והטיפול בפסולת גבוהים.

במטרה למחזר ולצמצם את הפסולת הביתית להטמנה יש כיום בכל מושב:

- **פחים כחולים** לאיסוף נייר לבן, עיתונים, אריזות קרטון דק של מוצרי מזון, פליירים, חוברות וכו'.
- **מיכלים לאיסוף בקבוקי פלסטיק עם מכסים:** קנקלים, בקבוקי שמפו וכו'.
- **דחסן קרטונים.**
- **אתר פלסטיק:** לאיסוף פלסטיק חממות, חוטי הדלייה, צינורות טפטוף, נספקים.
- **אתר פסולת בניין:** לאיסוף פנלים, אספלט, משטחי עץ שבורים, אריחי ברזל, אלומיניום וכו'.

צופר

בדצמבר וינואר השנה חלה עליה של כ- 18% ו- 22% בהתאמה בכמות הפסולת להטמנה לעומת שנה קודמת, וזאת בניגוד למה שצריך לקרות, קרי, צמצום וירידה באחוזים.

במדינת ישראל גדלה כמות הפסולת בשיעור של כ- 5% כל שנה. עליה חדה זו בכמות הפסולת בערבה, נובעת מהפעילות החקלאית של בתי האריזה. במרבית בתי האריזה הפועלים ביישובים אין הפרדת פסולת. אל המכולות נזרקים תוצרת חקלאית פסולה, קרטונים, שברי משטחים, נייר ועוד. המכולות מרוקנות ונשלחות להטמנה ואנו משלמים כסף רב וחבל.

אנו פונים לכל בתי האריזה בערבה לקחת אחריות על הפסולת שמייצרים ולטפל בפסולת באופן הבא:

אין לזרוק למכולות האשפה קרטונים, תוצרת חקלאית פסולה, שברי משטחים, נספקים וניילונים.

יש להציב מכלי איסוף ולבצע הפרדה של סוגי הפסולת: פלסטיק, קרטונים, נייר, תוצרת חקלאית פסולה ופסולת ביתית.

- נייר - פחים כחולים.
- קרטונים - לשלוח לדחסן הקרטונים המושבי.
- פלסטיק - ניילונים ונספקים יש לשלוח לאתר מחזור פלסטיק.
- תוצרת חקלאית פסולה - לשלוח לאתר גזם.
- שברי משטחים - לשלוח לאתר פסולת בניין.
- למכולות ופחי האשפה ניתן לזרוק שיירי מזון.

לידיעתכם - לא יתבצע פינוי על ידי המועצה בפחים ומכולות בהם תמצא פסולת חקלאית או פסולת שלא הופרדה וטופלה על פי ההוראות.

סיגל שגב - מנהלת היחידה הסביבתית חיים חכלין - יו"ר הוועדה החקלאית

כמויות אשפה להטמנה

חודש	טון הטמנה
דצמבר 2008	176
ינואר 2009	176
דצמבר 2009	207
ינואר 2010	215
פברואר 2010	191
מרץ 2010	208

פינת מיחזור פארן

גישות לטיפול בפסולת שבעת ה-R - ים

ניתן לרכוש בשקיות ולמלא מיכלים מחדש. ראשי דיו למדפסות ניתן למלא מחדש במקום להשליך, וכן הלאה.

Reduce 5

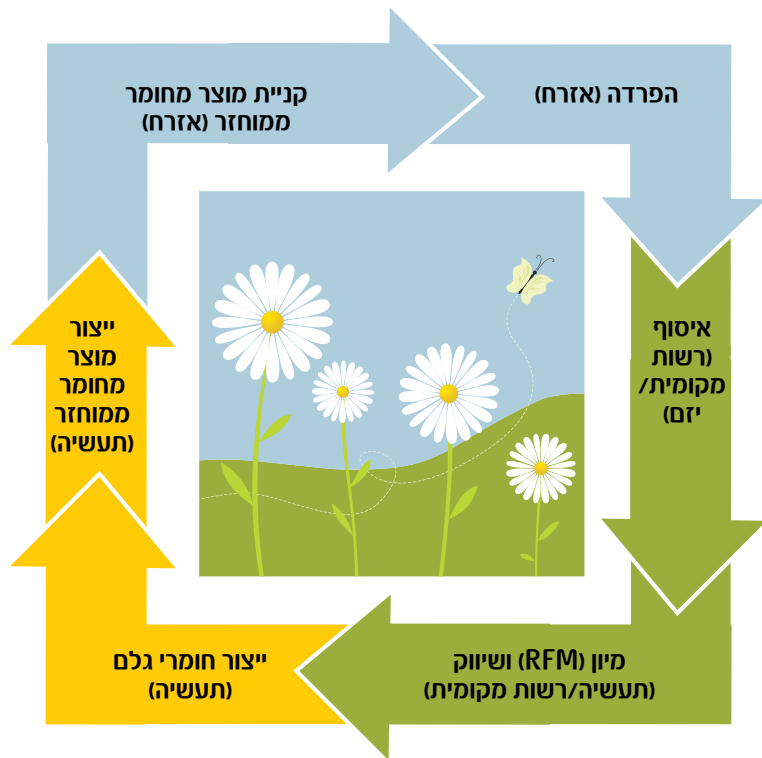
הפחת כמות הפסולת: צמצום והפחתה בכמות הפסולת שאנו מייצרים על ידי הימנעות משימוש באריזות חד פעמיות או שימוש מחדש במוצרים. עדיף לקנות אריזות חסכוניות, להפחית שימוש בשקיות וכו'. היתרון המופק מהקפדה על כלל זה שהוא תורם לחסכון בחומרי גלם וצמצום כמות הפסולת.

Recycle 6

מחזור: אפשר לחסוך משאבים יקרים על ידי החזרת המוצר למצב של חומר גלם לצורך הפקת מוצרים חדשים ובדרך זו לצמצם את כמות הפסולת הנשלחת להטמנה. דוגמאות לחומרים ברי מחזור: נייר, זכוכית, אלומיניום, פלסטיק, מתכות ועוד. לעיתים תהליכי המחזור עצמם דורשים משאבים ויוצרים זיהום, כך שצריך להפעיל שיקול דעת מתי התועלת עולה על הנזק הצפוי.

Recover 7

התמרה: התמרה של חומרי פסולת לאנרגיה על ידי שריפה מבוקרת של חומרי פסולת. היתרון בשיטה זו בצמצום ניכר של נפח הפסולת ומניעת זיהום מי תהום וכמובן הפקת אנרגיה. הבעיה העיקרית היא העלות הגבוהה והתנגדות ציבורית להקמת מתקנים סמוך ליישובים.

ישנם 7 כללים יסודיים לטיפול בפסולת המוצקה, לפני הטמנת הפסולת, שהיא הנפוצה והבזבזנית מבין החלופות. שבעת הכללים נקראים גם שבעת ה-R ים.

Refuse 1

סרב לקניות מיותרות: פשוט אמור "לא". אסור להיכנע לתכתיב של תעשיית הפרסומות ולרכוש דברים מיותרים שכביכול אמורים להגביר את אושרנו. אל תסכימו לקבל דברים שאינכם צריכים רק משום שמחלקים אותם בחינם. גם ה"חינם", כביכול, יש לו מחיר אקולוגי בפגיעה במשאבי כדור הארץ. יש לסרב ולהימנע מקניות מוצרים שאינם ידידותיים לסביבה או שאינם ברי מחזור.

Repair 2

תקן: לתקן עדיף מלזרוק ולקנות חדש.

Reuse 3

עשה שימוש חוזר: לעשות שימוש חוזר ככל שניתן באריזות או בפסולת של מוצרים.

Refill 4

מלא מחדש: לאחר שהמיכל התרוקן ניתן להשתמש בו שוב. בקבוקי שתייה ניתן למלא מחדש, חומרי ניקוי שונים

איכות הסביבה

אם תרצו אין זו אגדה! חקלאות ללא שריפות בערבה

פעיל. כאשר באתרים מתרחש פיקוח והכוונה של יהושע בלאו יוזם התהליך והכוח המניע. המעבר מרעיון לבצוע התאפשר בזכותו של אורן רייס, שנרתם לנושא והתנדב להקדיש מזמנו וממרוצו.

• בטווח הארוך: אפס שריפות בתוך שנתיים.

כחלק ממערך הטיפול בפסולת, צומצמו מספר האתרים האורגנים לטיפול בפסולת חקלאית מ- 11 ל- 4 אתרים בלבד, והמטרה העתידית להגיע לאתר אחד בלבד.

4 האתרים הפעילים מגודרים וסגורים באמצעות שערים. לכל אתר יוצב שומר בכניסה בשעות פעילות האתר. ישנה הקפדה על ניקיון החומר הנכנס לאתרים, כלומר, הפרדה מלאה בין החומר האורגני לחומרים אחרים: חוטים, ברזלים, ניילונים, טפטוף, חול, אבנים, פסולת ביתית לא אורגנית וכו'. באתרים מרוסק כל החומר, פרט לכפות תמרים, ומפוזר בתוך האתר תוך הידוקו כל הזמן.

במהלך שלושת חודשי חיסול השדות, יהיו האתרים פתוחים לציבור החקלאים במשך כל שעות היום. במהלך השנה יסגרו שלושה אתרים ואתר אחד יהיה

החקלאות למעשה היא קו ייצור לכל דבר. למפעל נכנסים חומרי גלם, מושקעת אנרגיה בתהליך, יש מיכון ובסופו של דבר מתקבלים גם תוצרים.

הפסולת החקלאית היא תוצר נלווה של התוצרת החקלאית המשוקת, של פס הייצור שלנו, ולכן עלינו מוטלת האחריות לטפל בה.

במושב עין יהב הגיעו לתובנה הזו והחליטו להתייחס אליה בהתאם.

המטרה היא למצוא פיתרון לפסולת החקלאית תוך מינימום פגיעה הסביבתית בידיעה שתקופת אישור התב"ע (תוכנית בנין עיר) לאתר הקומפוסט האזורי היא שנתיים לפחות.

אז מה עושים?

• בטווח הקצר: טיפול בפסולת האורגנית החקלאית תוך צמצום השריפות ב- 50%.

היחידה הסביבתית
הערבה התיכונה, רמת נגב

סיגל שגב
מנהלת היחידה הסביבתית
נייד: 052-3665976
לתגובות: sviva@arava.co.il

ישר כוח למושב עין יהב, ונשמח לראות עוד מושבים בערבה שצועדים בדרכם.

מתנ"ס ערבה - חברה וקהילה

לראשונה במרכז המוסיקה "ערבה" - מוסיקאי מצטיין

ינוש הורוויץ מעין יהב הוכר על ידי צה"ל כ'מוסיקאי מצטיין'.

לראשונה בתולדות לימודי מוסיקה בערבה בוגר המרכז זכה בתואר 'מוסיקאי מצטיין'. התואר מוענק על ידי צה"ל ומקנה לזוכה אפשרות לשלב שרות צבאי עם המשך פעילות מוסיקלית ולימודים באקדמיה למוסיקה.

תנאי קבלת התואר נוקשים במיוחד ודורשים מהמועמד יכולת מקצועית ברמה גבוהה מאוד. רק 15-18 מוסיקאים צעירים מכל הארץ מצליחים ברסיטלים מול צוות השופטים המורכב מנגני התזמורת הפילהרמונית הישראלית ומורים מהאקדמיה למוסיקה. הצלחתו של ינוש מחזקת את המגמה בשנים האחרונות כאשר יותר ויותר תלמידים מהפריפריה זוכים במעמד זה. בני נוער מכרמיאל, באר-שבע, קריית גת ועכשיו - מהערבה, מצליחים לזכות בתואר הנחשב קשה מאוד להשגה. ברכות חמות לזוכה ולמשפחתו! ינוש אכן הראשון, ואני מקווה - לא האחרון.

מחזמר "מצדה"

זמרים ונגנים מהערבה יחד עם מוסיקאים משבע מדינות השתתפו בהופעת בכורה של המחזמר "מצדה". המחזמר הינו פרויקט בינלאומי והופק בחסות ארגון UNESCO.

המוסיקה נכתבה על ידי המלחין דני בו נילסן. המוסיקאים מגרמניה, ארצות הברית, דרום אפריקה, נורבגיה, דנמרק ושבדיה יחד עם מקהלת "ערבה" והנגנים שאול שובל, בועז וינוש הורוויץ הופיעו באמצע חודש מרץ במצדה בנוכחות שגרירת דנמרק בישראל. האירוע זכה לתהודה עולמית.

למרות פרק הזמן הקצר שהוקצב לחזרות, המקהלה בניצוחו של יואל סיוון, שוב הוכיחה את היכולות המקצועיות שלה והביצוע בהחלט היה מרשים.

זמן מורדוכביץ
רכז המוסיקה

עצור, מצלמים

כבר 12 שנה פעילי הטלוויזיה הקהילתית מתנדבים למען הקהילה. השנה, מעבר לפעילות השוטפת, התגייסו הפעילים לסקר את מאבק החקלאים בלהט ובדבקות במטרה.

מדי כמה ימים הוקפצו לסיקורי ההפגנות שהתקיימו בערבה ולפשיטות משטרת ההגירה. הקלטות נשלחו לערוצי הטלוויזיה וכך, חלק ניכר מסיקור המאבק בערוצים סופק על ידי הפעילים שלנו. הם הצטרפו למסע הטרקטורים לירושלים, סיקרו את אירועי השיטפונות והחילוצים השונים. עשרות סרטונים הועלו ל"יוטיוב" וזכו לצפייה ניכרת. על פעילות כה אינטנסיבית, על מסירות אין קץ ועל ההתמדה לאורך השנים, אני רוצה להודות לפעילים ובטוחה שרבים יצטרפו לתודותיי.

יש בערבה קבוצת אנשים לכאורה כמו כולם, תושבי המקום, שכירים שכירות, בעלי עסק או משק,

אך ייחוד אחד להם... הם מתנדבים! לא לועדת משק, לא להנהלת המושב או הישוב, לא לועדת חינוך או תרבות...

הם מתנדבים לטלוויזיה הקהילתית - ערבה TV.

הם מצלמים, עורכים, מביימים, מקריינים, מראיינים, וחושבים איך להפיץ את דבר ערבה TV ברחבי הארץ.

הם עושים זאת - ולא אגזים אם אומר - מתוך שליחות ומחויבות.

שליחות - להראות, ולשקף את חיינו פה בערבה. להראות את יפי הנוף והטבע, את מגוון תושביו ויחודו.

מחויבות - למטרות ולבעיות בהן נתקלים תושבי הערבה,

ולתיעוד - כערך לדורות הבאים.

על כך, בשמי ובשם תושבי הערבה.

אני רוצה להודות להם... לכם...

על המסירות לאורך כל השנים.

על הרצון לספר את הסיפור ולהעביר את החוויה

על המקצועיות והשאיפה תמיד להשתפר. על

האכפתיות והרגישות בהן אתם מטפלים בכל נושא, בכל סרט.

אכן זכיתי! אכן זכינו!

פני בן דוד - רכזת טלוויזיה קהילתית
לתגובות: arava.tv@arava.co.il

מתנ"ס ערבה - חברה וקהילה

הספרייה האזורית בספיר כמוקד למפגשי תרבות

בעידודה ובתמיכתה של מחלקת הספריות הופכת הספרייה האזורית בספיר להיות מוקד תרבותי-חברתי במפגשי סופרים ואירועי תרבות.

המפגשים הבאים

בחודש יוני נקיים מופע ייחודי ומרגש מסע בעקבות הספר "אות מאבשלום" בהשתתפות הסופרת נאוה מקמל - עתיר שתחשוף את הקהל אל אחורי הקלעים של כתיבת הרומן על אבשלום פיינברג. בהשתתפות השחקנית, שיפי אלוני והמוסיקאי דרון מדלי.

ב- 2 בספטמבר נקיים מופע מונודרמה, "סיפור אהבה ארץ-ישראלי" מאת פנינה גריי ובכימויה.

שחקנית עדי בילסקי.

סיפור אהבה על רקע האירועים הסוערים של קום המדינה.

בעקבות הצלחת הספר יצא לדרך המופע: "אות מאבשלום" סופרת, מוסיקאי ושחקנית יצאו למסע.

בהשתתפות:
נאוה מקמל עתיר - סופרת
שיפי אלוני - שחקנית
דרון מדלי - מוסיקאי

אוסף ייחודי וארץ.

שוש לוביש - מנהלת הספרייה
טל: 08-6592268
לתגובות: shosh@arava.co.il

הספרייה האזורית פתוחה לקהל הרחב ללא תשלום

בימים א'-ה' בשעות 08:30-15:00
בימי ג' אה"צ בין השעות 17:30-19:30

בספרייה קיימים ספרי יעוץ, ספרי עיון, כתבי ספרות ילדים, סיפורת למבוגרים. השנה התחלנו לפתח אוסף סרטי ס.מ.ס. הספרייה ממוחשבת, קיימות בה שלוש עמדות מחשב לקהל מחוברות לאינטרנט והיא כוללת מאגרי מידע רבים.

מפגשי ספרות ומה שמעבר.....

מזה שנים רבות אני משתתפת במפגשי ספרות ותרבות המתקיימים במתנ"ס בחסות הספרייה האזורית ונהנית מאד הן מהמפגש והן מהאווירה. האפשרות לפגוש סופר/ת באופן בלתי אמצעי להתרשם, לשאול שאלות, לחוש את רוח הכתיבה ולפגוש את הדמות שמאחורי הסיפורים מרגשת ומהנה.

המפגשים יוצרים ערב תרבותי אינטימי באווירה של חברותא בקהילה צורכת תרבות. לשמחתי, פגשנו סופרים ואנשי ספרות מהשורה הראשונה, כמו דויד גרוסמן, מאיר שלו, יוכי ברנדס, צבי ינאי ואחרים. כמו כן נהנינו ממפגשים המשלבים סיפורת ומוסיקה כמו שירת ימי הביניים וכפי שהבנתי "היד עוד נטויה".

בהזדמנות זו ברצוני להודות לשוש לוביש, מנהלת הספרייה האזורית, על קיום המפגשים, ההתמדה וחיפוש רעיונות לגיוון המפגשים.

שוש שרין, עין יהב

בני המושבים תמיד בתנועה....

מארועי החודש האחרון "נוער ערבה"

"מתחילים מבראשית"

טיול פסח לשכבות ד'-ו' בניצוחם של הטרומפים (טרומפנים) (טרום פעילים בוגרי ט') האדירים והמד"צים (מדריכים צעירים) המעולים....

150 חניכים, גיבוש איזורי, חוויה מאתגרת, למידה ושיכרון חושים. החניכים יצאו לחקור את מכתש רמון מנקודת מבט אחרת....

ובמסע חוויתי במיוחד התמודדו עם השאלה - איך נברא עולם טוב יותר? איך נהיה אנשים טובים יותר? תודה למדבים, לגרעינרים ולמד"צים ולטרומפים!!! תודה מיוחדת לעידו שחם, אורן רייס, דני אביבי ולשאר ההורים שליוו את הטיול.

"מועצת נוער"

מועצת נוער איזורית התחילה את פעילותה החודש, נציגי המועצה נבחרו על ידי המד"בים (מדריכים בוגרים) במושבים ונפגשו עם מנהלת יחידת הנוער, מירית הילמן, ומנהלת המתנס לתיאום ציפיות ראשוני.

נציגי המועצה נפגשו עם נוער מאוסטרליה ותכננו סוף שבוע חוותי משותף. את פתיחת הפעילות של המועצה נציין בערב נוער איזורי שעדיין לא היה כמותו בערבה!! פרויקט נוסף שהמועצה נרתמה אליו הוא הפקת פאנל חילים בני הערבה

"כנסי ט"

תהליך המכין את שכבה ט' לתפקידי הדרכה ואחריות בקהילה בעיצומו. במהלך השנה נערכו כנסים על ידי צוות ההדרכה הבוגר של האיזור בכדי להכשיר את הנוער לקראת המחויבות הגדולה והחשובה שעומדת בפניהם בשנה הבאה ולפני הדבר הגדול של הקיץ מד"צים/מד"חים (מדריכי חוץ)...

"מתחילים מחדש"

במשלחת הישרדות מיוחדת. המורכבת ממד"צים מסורים וחניכים נחושים, יצאנו לטיול פסח ז'-ח' מחוז דרום, שהתקיים השנה באזורינו נחל צפית ונחל תמר. בטיול למדנו איך עלינו לגעת במדבר בלי להשאיר טביעות אצבעות פוגעות... להשתלב תוך כדי שמירה על סוד יופיו וחיותו של המדבר.

בנושא "התמודדויות וקונפליקטים בשירות הצבאי": תאריכים חשובים לתכנון חופשת הקיץ...

- 15-14 במאי סוף שבוע באנטיילופות לכיתות י"א ו"ב.
- 30-21 ביוני סמינר הדרכה מיוחד בבוגרי כיתה ט'.

- 28-26 ביולי
מחנה לד'-ו'

- 4-1 באוגוסט
מסעות "בעקבות
לוחמים לשלום" (ח')
ו-"פל"מח" (ז')

- 12-9 באוגוסט
"מסע חוף" לגיל תיכון.

נוער ערבה תמשיכו להיות מיוחדים ויצירתיים!

צוות הדרכה בוגר

מתנ"ס ערבה - חברה וקהילה

לב וכלי דם, השמנת יתר על השלכותיה, סכרת, מתחים ולחצים נפשיים שהם פועל יוצא של העידן הטכנולוגי.

ישיבה ממושכת מול מסך המחשב ומול מסך הטלוויזיה, פוגעים בבריאותם הגופנית והנפשית של הילדים והנוער. גם בישראל, הספורט, תרבות הפנאי והנופש הפעיל, הולכים ותופסים מקום חשוב בחיינו ומוערכים כמדד לאיכות חיים ולאיכות הסביבה.

הכושר הגופני הנרכש מפעילויות אלו וההנאה מעצם העיסוק בספורט, משפרים את בריאותנו והופכים אותנו למאושרים יותר ויעילים יותר במשפחה, בחברה, בעבודה ובשעות הפנאי. ברוח הוגה הדעות, הפילוסוף, הפיזיולוג והרופא הענק הרמב"ם (רבנו משה בן-מימון) ובסיסמה: "נפש בריאה בגוף בריא".

ראש המועצה עזרא רבינס והנהלת המתנ"ס, החליטו להעמיד את הספורט, תרבות הפנאי, וקידום הבריאות, כמטרת-על לטובת התושבים בערבה, כמקום שכיף ובריא לחיות בו. בד בבד עם חשיבה על יוזמות כלכליות ותעסוקתיות חדשות ונוספות.

הוחלט על הכנת תוכנית אב אסטרטגית ורב שנתית, לתרבות הפנאי ולספורט אותה הוטל עלי לכתוב לאור נסיוני בתחום (הנני יועץ אסטרטגי, ראש מנהל הספורט

מושקעים מיליארדי שקלים באופן ישיר ובאופן עקיף. יש עיתונים לספורט, ערוצי ספורט ועוד...

בספורט יש מטרה, יש משמעת עצמית, יש מוטיבציה, יש התמודדות, תחרותיות, מצוינות, עמידה בלוח-זמנים, יש מחויבות לתוצאות, יש-חוקים (מותר-ואסור), בספורט יש תנועה וצבע, התרגשות ועוד... ועוד...

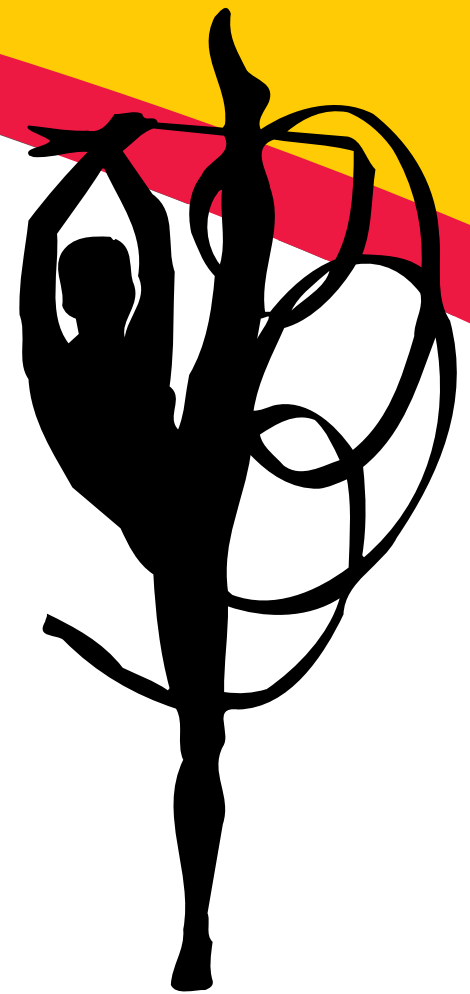
מחקרים מצביעים על הספורט כמפחית אלימות, כמונע שימוש לרעה בסמים, מניעת עישון, שתיית אלכוהול ועוד...

בספרות המקצועית יש ממצאים שמעצימים את הקשר שבין פעילות גופנית לדימוי עצמי ולדימוי גופני חיובי, בקרב המתבגרים. עובדה שמפתחת ומטפחת את הביטחון העצמי של הנער ושל הנערה.

הטכנולוגיה האדירה שמשלת על כל תחומי החיים, כמו המחשוב והתקשוב, הרובוטיקה והקיברנטיקה הגדילו את הזמן הפנוי שיש לאדם. בד בבד, הקטינו את הצורך של האדם להתאמץ ולהתנועע.

הביקוש לעבודה פיזית הולך ומצטמצם (תעשיות מחשבים והיי-טק), עובדה שגורמת לירידה בכושר הגופני, אשר פוגע בתפקוד היומיומי שלנו.

מחקרים מצביעים על הקשר שבין היעדר פעילות גופנית, כגורמים למחלות של

לא על הפלפל לבדו...

הכול יודעים שהספורט בעולם המערבי הוא תרבות, הוא חינוך, הוא אורח חיים ואיכות חיים.

בספורט יש היבטים כלכליים (תעשיית הספורט), בריאותיים (תעשיית בריאות) וכאמור, היבטים תרבותיים, תרבות הגוף ותרבות הנפש. לספורט גם היבטים חינוכיים וערכיים, לפרט ולקהילה.

לספורט יש עוצמה, יש השפעה, יש חשיפה תקשורתית אדירה, בספורט

וזוגות צעירים לגור ולחיות איתנו, כמו גם משיכת יזמים, בעלי הון בתחומי הספורט, התיירות והבריאות לחבל ארץ זה.

“לא על הפלפל לבדו”... גם על פרויקטים מתחומי הספורט, התיירות והבריאות.

התוכנית תהווה מטרה ואמצעי בידי מקבלי ההחלטות במועצה האזורית, לפעול באופן שיטתי ומובנה לקביעת סדרי עדיפויות לביצוע ולהקצאת משאבים באופן יעיל.

התוכנית תציע גם מבנה ארגוני ומינהלי יעיל, אשר תואם את צרכי הקהילה בישובי המועצה האזורית, בראיה מערכתית ועתידית, משנת 2010 ועד שנת 2025.

בתוכנית יקבעו קווי-מטה של אחריות ושל סמכות ברורים.

בסופו של יום, תוכנית כזאת, תביא לשיפור איכות החיים, עם איכות הסביבה לתושבים וימתגו את האזור כולו, כמקום ייחודי ומוביל בתרבות הפנאי, בספורט עם אטרקציות ייחודיות ומרכזיות לכל ישובי המועצה. אנו היועצים ומכיני תוכנית האב האסטרטגית לערבה התיכונה, נשמח לקבל את תגובותיכם על התוכנית, הערות מכול סוג. נשמח גם לקבל רעיונות והצעות חדשות ואחרות.

את הצעותיכם ניתן לשלוח לנעמי וליוסי במתנ”ס, או אלי:

ד”ר יהושע - שוקי דקל
יועץ אסטרטגי
ראש מינהל הספורט בישראל,
יו”ר דירקטוריון מכון וינגייט (לשעבר)
לתגובות: dekelye@gmail.com

יעמדו לרשות התושבים הוותיקים, בני גיל הזהב, ולתלמידי בתי-הספר. מתקנים אלו יעמדו גם לרשות המבקרים, האורחים, תיירים והעוסקים בספורט האתגרי והתחרותי בערבה ולבני משפחותיהם. בהיבט של “הפנים - החוצה”.

המטרה היא למצב את ישובי המועצה וכל איזור הערבה התיכונה, כמותג אטרקטיבי ייחודי של קידום הבריאות, תרבות הפנאי והספורט לסוגיו בערבה, בנוסף לספורט הרגיל, יש לפתח את הספורט האתגרי והמדברי המיוחד באיזור כולו.

בתכנון נכון ובתבונה, נשלב ספורט ואטרקציות תיירותיות עם ספורט מדברי - אתגרי וביניהם הספורט המוטורי, ספורט הדו-גלגלי, רכבי שטח, טרקטורונים ועוד, דווקא עכשיו שממש בימים האלה אושר סוף סוף חוק הספורט המוטורי בישראל. ביקרנו בשטח שבסמוך למנחת המטוסים, שמיועד לתכלית הזאת. נעניין יזמים ובעלי הון בנושאים אלה ואחרים.

כוונתנו להיות מיוחדים באטרקציות הספורט, שכאמור הן יהיו מתמשכות על יומיים ויותר. כדי שהמתחרים, המשתתפים והמשפחות יגיעו אלינו ללינות ולבילויים של מספר ימים. תוכניתנו מדברת על פיתוח ייחודיות של “תיירות-ספורט ובריאות”, שכידוע בעולם הם הולכים ביחד, ובכך למתג את איזור הערבה בפרויקטים ייחודיים, ומפנקים. אם אמרנו מפנקים, מגיע לתושבי הערבה גם באטרקציות ובפינוקים, והרבה.

לכן, הפיתוח יהיה מכוון עם הפנים פנימה לתושבי הערבה, ועם הפנים החוצה למשיכת תושבים ומתיישבים ממקומות אחרים. שימשכו משפחות

בישראל ולשעבר יו”ר דירקטוריון מכון וינגייט). תוכנית מקומית לכל ישוב וישוב לחוד, ובתוכנית מקיפה והוליסטית של פרויקטים אזוריים מרכזיים ביחד. התוכנית תביא לפיתוח יזמות ייחודיות בכל ישוב וישוב לחוד, ובמרכז האזורי של המועצה בספיר - ביחד. תוך שילוב ידיים ואיגום משאבים של כול הגורמים הפועלים באזור למיקוד העשייה.

ישובי הערבה התיכונה נמצאים בדרך ל...אילת ובדרך מ...אילת. לכן, מטרתנו היא להפוך את איזורינו המיוחד למרכז הביילוי והספורט, למרכז לאומי ובינלאומי למחנות אימון לנבחרות ולמשלחות ספורט מהארץ ומהעולם, שיגיעו לאיזור ללינה ולבילויים למשך מספר ימים. במהלך כל השנה ובעיקר בתקופות החורף כאשר אירופה קפואה.

הדרישה המופנית היום אל המועצה היאזרית לספק שירותי פנאי, נופש פעיל וספורט, כחלק מהשירותים הבסיסיים הניתנים לתושבים, נראית היום כצורך מובן מאליין.

המגמה בתוכנית היא להפוך את ספיר כמרכז אזורי לתרבות הפנאי והנופש, ברמה ובסטנדרט מהגבוהים שיש. במרכז תהיה בריכה מחוממת ומקורה, מרכז לטיפולים עם ספא מפנק, חדרי כושר עם מכשור מתקדם, חדרים לפעילויות וסטודיו למחול, אולמות לאומנויות הלחמה. מגרשי טניס, מגרשים משולבים, מגרש כדור-רגל תקני עם מסלולים לאתלטיקה קלה. כולם עם תאורה לפעילות של ערב ולילה.

קריית-ספורט אזורית כזאת תיתן מענה ושירותים הולמים קודם כול לתושבי הערבה, במובן של פעילות עם “הפנים פנימה”. משעות הבוקר המתקנים

ללמוד מן החוויה

כאשר ניגשים לבחון מהו הדבר הגורם ללמידה משמעותית ושלאפשר צמיחה מנטאלית והתפתחות נפשית, מסתמנת המסקנה כי זוהי החוויה ואיכותה אשר מעניקים שינוי זה.

ועל-כן ניסה להנחיל ערכים ומוסר, המתבססים על כבוד הדדי, תוך חתירה לאינטימיות רגשית, ששיאה מתבטא בחוויית האמפתיה. הוא טען כי על המחנך לראות את תלמידיו בזכות עצמם ולא כאל אמצעי להפגנת ידיעותיו ולהפעלת השפעותיו, או כאובייקט הנועד להקנות לו מעמד של מושיע ומתקן.

עם זאת, הצביע בובר על הגבולות השוררים ביחס הדיאלוגי בתחום החינוכי, כמו בתחומים אחרים. הוא טען שבתהליך הפדגוגי לא יכולה להתקיים זיקת גומלין שלמה מאחר והיחסים שבין המורה לתלמידיו הצעירים הם בלתי שוויוניים. לדידו של בובר, בתהליך החינוכי קיימים שני קטבים, הקוטב של המורה והקוטב של התלמיד.

די לו, לתלמיד, להימצא בקוטב שלו, אך אסור לו למורה להימצא בקוטב שלו בלבד, שכן מוטל עליו תפקיד קשה, להימצא בעת ובעונה אחת בשני הקטבים היוצרים את המתח הפדגוגי. המחנך חייב להימצא בקוטב שלו, אחרת לא יוכל להשפיע על תלמידיו ולחנכם, אבל הוא נתבע להימצא בו זמן גם בקוטב של החניך, אצל זה המקשיב, אך גם אצל זה המסרב להקשיב, או אצל המפריע.

הנחת היסוד הבסיסית היא שהשינוי והצמיחה מתרחשים כאשר חווה התלמיד את המורה מנסה להבינו-להיכנס לנעליו, ולהעניק משמעות

לצמוח ולגדול, להתמלא ולהעמיק את חוויית הקיום של האדם והבנתו את משמעות חייו.

בחסידות, אפוא, הדגש הוא על ההתקרבות אל האל, אך משהו בהר כי קשר זה הוא בעל ערך יומי ולא שייך רק להיכלי הקדושה המנותקים מהחיים, צמיחה זו יכולה להתרחש בכל רגע ורגע, ובאופן דרמטי בקשרים הבין-אישיים של האדם עם סובביו.

אני-אתה בהוויה החינוכית

אחד ההוגים אשר היטיבו לנסח את השינוי המתרחש בתוך קשרים בין-אישיים ובייחוד בתחום החינוך היה מרטין בובר.

בובר, פילוסוף ואיש רוח מהגדולים שהיו במאה שעברה, חקר את החסידות וחלט ממנה משמעויות פסיכולוגיות עמוקות ביותר בנוגע לקשרים הבין-אישיים וללמידה.

בובר טען כי סודו של השיח בין בני אדם, אשר בחובו מסתתרת הצמיחה, ההתפתחות והלמידה, הוא ביצירת מרחב של דו שיח בו כל אחד מן הצדדים יתגייס לראות את האחר כפי שהוא, ולא ככבועה של עצמו. למרחב זה קרא בובר "אני-אתה", ובו נושם הלב החי של היחסים, באמצעותו חווים השניים את פעימת החיים, ורק חוויה זו מובילה לגדילה אמיתית.

בובר, ממקימי האוניברסיטה העברית בירושלים, היה איש חינוך ביסודו

ביהדות תוכנה באה לידי ביטוי באופן חיי ונושם בתנועת החסידות. עד המאה השבע עשרה, לימודי היהדות התבססו על לימוד אינטלקטואלי ושקדני של התנ"ך, התלמוד, המשנה וספרות חז"ל. את ראשית השינוי בתפיסה זו ניתן לשייך לרבי ישראל בעל שם טוב אשר התווה דרך חדשה של לימוד. הבעל שם טוב דיבר על הורדת המשמעויות האלוהיות הן מהתנ"ך והן מתורת הסוד (הקבלה) אל דרך החיים - או כפי שנאמר "לא בשמיים היא" (דברים ל' יא-יד), כלומר להפוך גם את החול לקודש.

החסידות, כמוה כפסיכולוגיה, רואה את עיקר ערכו של המעשה בחוויה המתלווה אליו.

הפיכת החולין היומיומי לדבר מקודש ובעל ערך עליון מיושם באמצעות התבוננות מיקרוסקופית בחוויית החיים השונות. החסידות, כמוה כפסיכולוגיה, רואה את עיקר ערכו של המעשה בחוויה המתלווה אליו.

הריגושו החוויה הם הפנימי, הנסתר, ובפנימיות זו מצוי עיקר מהותו של המעשה. כל עשייה מכוונת להעלות את האדם בתהליך התקרבותו של מהותו האמיתית. התקרבות זו, על-פי החסידות, היא המפגש האינטימי עם האל, מפגש זה מתקיים במישור החווייתי, הוא המקור לאושר הנעלה ביותר. והרי מהו לימוד אם לא ניסיון

אלו הרגעים שמניעים את גלגל השינוי.

לפיכך ולסיום, להלן סיפור על הרבי מפולנה ממתנגדי החסידות, שהפך לחסידו של הבעל שם טוב. תהו החסידים מהו הדבר אשר חולל את השינוי בדעותיו הברורות והנוקשות של הרב האינטלקטואל והשקדן שהכירו. על-כן סיפר הרבי מפולנה על הרגע ששינה את תפיסתו.

במפגש שהיה בינו ובין הבעל שם טוב סיפר לו השני את הסיפור הבא: "פעם אחת נסעתי בדרך בעגלה רתומה לשלושה סוסים, אחד אדום, אחד ברוד ואחד לבן, ושלושתם לא יכלו ולצהול, והנה בא איכר לקראתי וקרא אליי: הרפה המושכות! והרפיתי המושכות - וצהלו!"

ברגע זה כבש הרבי מפולנה את ראשו ושתק, "איכר יועץ עצה טובה",

אמר הבעש"ט, "המבין אתה?, מבין אני, רבי", השיב הרב מפולנה ופרץ בדמעות. "עכשיו מבין אני". בכה ובכה והבחין שעד היום לא הבין מה משמע: אדם יכול לבכות".

(מתוך: האור הגנוז, מאת: מרטין בובר, הוצאת שוקן).

רונן לוי, תושב צוקים, פסיכותרפיסט גופני הוליסטי ונטורופת. לתגובות: roneni@arava.co.il

לגלות אמפתיה לאחר המאיים עלינו, וברוח החינוך- כיצד יכולה המחנכת למצוא את כוחות הנפש הללו, ולראות זאת בכל אחד מתלמידיה, שנפשם סוערת לא פחות?

היהדות, עד לתקופת החסידות, דרשה מהמאמין להעמיק אמונתו באמצעות הלימוד האינטלקטואלי ויישום הלכתי של המצוות. אולם, מאז החסידות החלה מפתחת שפה אחרת - שפת החוויה.

אחת הדרכים בהם השתמשה החסידות לצורך הגברת האמונה והדבקות של החסיד הייתה באמצעות סיפורי מעשיות.

אחת הדרכים בהם השתמשה החסידות לצורך הגברת האמונה והדבקות של החסיד הייתה באמצעות סיפורי מעשיות. סיפורים אלה נועדו לתת לאדם הצצה לעולם רגשי שעוקף את מנגנוני ההגנה הנפשיים המקבעים אותו בעמדתו, ולפיכך לייצר שינוי.

סיפורי המעשה והאגדה מהווים מפתח אל הנקודה שבלב שיכולה לעורר את חווית החסד של החסיד. רגעים של תובנה שהאדם חווה בהם דבר מה מפתיע על עצמו שלא הכיר קודם לכן, ומהן הוא גדל ומתפתח. אל רגעים אלה יש לשאוף.

לחוויות הסובייקטיבית, על תכנייה הגלויים והנסתרים. כלומר, על הדברים הנאמרים ועל הדברים אשר נרמזים או מנסים להיאמר באמצעות ההתנהגות, או אז יכול להתחיל תהליך של צמיחה ושינוי.

תהליך אמפאתי דומה, ניתן לראות גם בתהליכי טיפול נפשיים ובתהליכי צמיחה והתפתחות מיטיבים, המאפשרים התפתחות תקינה אצל תינוקות וילדים בקשריהם עם הוריהם. הורדת הקדושה מן השמיים אל החיים ובפרט אל מערכות היחסים האנושיים, שבין אדם לחברו, הוא זה אשר מאפשר לאדם להכיר בקדושת חייו ולהתפתח באופן אולטימטיבי.

על רגעי השינוי

תהליכי שינוי והתפתחות תמיד סיקרנו את המין האנושי. כיצד מתרחש השינוי? כיצד ניתן להגיע אל רגע החסד הזה, אשר אחראי על השינוי והצמיחה? שהרי צמיחה ושינוי הם אוסף של רגעים כאלה. כיצד ניתן לתת מקום למרחב האני-אתה של בובר בחייו הסוערים, ההישרדותיים, עמוסי החרדות והדאגות? כיצד ניתן לתת מקום לאחר, כשהעומס היומיומי מאיים להביסנו?

התיאוריה של בובר יפה ומרגשת, אך כיצד ניתן להגיע אל האוטופיה, אל הקדושה, כשאנו רוויים בכאב ומשקעי סבל? כיצד ניתן לראות את הניצוץ האלוהי אצל כל אדם שבסביבה,

בונזו, דוגלי וכל היתר

יש לי חבר ילדות טוב שבכל פעם שאני מבקרת אותו ברמת גן, אני נכנסת אליו הביתה ונזכרת בדני הענק והחביב שהיה מקבל את פני בכניסה (כלב כמוכן, לא מתנדב מדנמרק).

דני ענק צריך להאכיל, והרבה. אני לא אסגיר את גילי כאן, אבל אם אספר כי כל יום היה על ידידי לשמור על סיר ענק שעמד על הכיריים והפיץ ריח "ניחוח" של גרונות ורגלי עופות מבושלים עם הרבה לחם - אוכל לכלב - תבינו מכאן שבשנותי בתיכון אף אחד לא שמע על מזון מסחרי לכלבים ותוכלו לחשב שצעירה אני כבר לא.

בכל אופן, היום כוטרנירית, אני נשאלת פעמים רבות מה לתת לכלב או לחתול לאכול? וכשאת ממליצה על מזון מסחרי ומבקשת לא לתת עצמות עוף לכלב, רבים האנשים שעונים (וגם הם

בדרך כלל בגילי או יותר) אבל ככה גידלנו כלבים - על עצמות של עוף - ולא קרה כלום.

ובכן - לרוב לא קורה כלום. אבל כמוכן שאף טורף בטבע לא חי על עצמות בלבד, אלא, אוכל גם חלקי גוף אחרים. שנית, כפי שכבר ציינתי בודאי, מתישהו הכלב שלנו כבר מזמן אינו הכלב שחי בטבע לפני שבית ובודאי שאינו זאב.

כנראה שאצל חלקם לפחות עם השינויים הגנטיים שיוצר בהם האדם, הם גם מתקשים לעיתים לעכל עצמות. וכך מצאתי את עצמי כבר מספר פעמים מוציאה בניחוח עצמות ממעי הכלב שלא הצליח לעכל אותן והן נתקעו להן שם וחסמו את כל מערכת העיכול. ניתוח לא פשוט וגם לא זול. אז אם אפשר, רצוי להימנע.

כיום ישנם בשוק מזונות מסחריים "יבשים" שעונים על כל הצרכים - ויש להבין כי עם הארכת תוחלת חייה של חיות המחמד שלנו גם הצרכים התזונתיים שלה משתנים. אז משהוא אחר עשה את העבודה ובדק מה הצרכים הללו ויצר מזונות לפי שלבי חייה של החיה - לגורים, לחיה בוגרת, ולחיה זקנה. ולנו נותר רק לבחור את השק המתאים ולא לבשל גרונות עם לחם כמו לאותו דני ענק של חברי הטוב.

יש לדעת גם כי ישנם מזונות דלי קלוריות לחיות שמנות או למניעת השמנה. יש מזונות למניעת "סתימות" מכדורי שיער לחתולים בעלי שיער ארוך, יש מזונות לגזעי כלבים שונים (קטנים, גדולים, ענקיים), ויש גם מזונות המתאמים לאורח חיים מסוים - למשל לכלבי עבודה. לחתולים ולכלבים

לכלבה בחודש השני להריונה (מתוך 2 חודשי הריון) וגם בתקופת ההנקה, מומלץ מאד לתת מזון המיועד לגורים בגלל תכולת האנרגיה הגבוהה שבו וגם בגלל שיש בו יותר סידן וזרחן החשובים בהריון ובהנקה. כלבות מגזעים קטנים שיש להן שגר גדול יחסית (יותר מ-2 גורים) והן מיניקות באינטנסיביות יכולות להגיע למצב קיצוני של חוסר סידן הגורם לעוויתות שרירים קשות ואף לפגיעה בלב ומוות אם אינן מקבלות טיפול מיידית. תוך ורידי של סידן. זה יכול להימנע עם תזונה טובה ומתאימה.

לרוב, אין כל צורך בתוספי תזונה לחיות - אם מאכילים במזון מסחרי מתאים וטוב יש הכול במזון ובצורה מאוזנת. עודף של ויטמינים או מינרלים כמו סידן יכול להזיק לא פחות מחוסר.

בקיזור, חברים, אורח חיים בריא, מזון איכותי ומתאים, פעילות גופנית וחברתית (אין צורך לומר ללא אלכוהול וסיגריות לפחות) גם לנו וגם לחיות המחמד שלנו, תמיד מומלץ לבריאות, הרגשה טובה ואריכות ימים.

דרישות תזונתיות שונות. חתול זקוק ליותר קלוריות לקילו משקל גוף ביממה, יחסית לכלב (למרות שהוא ישן כ-20 שעות ביממה!). לכן, אם ניתן לכלב מזון חתולים הוא עלול להשמין כיוון שמזונות חתולים מסחריים הם עתירי קלוריות. אם ניתן להיפך - ונאכיל חתול רק במזון כלבים, ניצור אצל החתול חוסר באחד ממרכיבי החלבונים בגוף שחתולים אינם יודעים לייצר לבד ממרכיבי מזון שבמזון כלבים והם חייבים לקבל אותו במזונם. וכל אלה רק לגבי בעלי חיים בריאים.

יש לנו כיום גם מגוון רחב מאד של מזונות רפואיים הניתנים על ידי הווטרינר כחלק מטיפול רפואי. למשל, לחולי לב, כליות, בעיות מפרקים, דלקות עור ואוזניים, סכרת ועוד ועוד.

אני מאמינה גדולה בתזונה גם כטיפול מונע וגם כטיפול במחלה קיימת וניסיוני בהחלט הראה לי שבעלי חיים הניזונים בתזונה שמתאימה להם והיא מאיכות טובה נראים טוב יותר והם בריאים יותר ומאריכים ימים. גם בטיפול במחלות, פעמים רבות רק השינוי למזון רפואי פותר את הבעיה ואין צורך לחיות על תרופות. לדוגמה, כלב חולה בסוכרת, לעיתים יכול לחיות עם המחלה בשליטה ללא זריקות אינסולין אלא רק עם מזון רפואי. חתול שסבל מחסימה בדרכי השתן לפני 20 שנה, היה נאלץ לעבור ניתוחים שוב ושוב או להגיע בסבל רב לעולם שכולו טוב. היום חתול שעבר אירוע אחד של חסימת דרכי שתן ומקבל בהמשך מזון רפואי למניעה יאריך ימים ולא ישמע יותר מהבעיה שלו.

גם כלבים זקנים זקוקים למזון בהרכב שונה - יותר סיבים תזונתיים שיעזרו את מערכת העיכול העצלה, יותר אבץ למניעת איבוד חוש הריח וקלוריות שבאות ממקור מעולה שלא יגרמו להשמנה אצל הכלב שרובץ הרבה. דפוסי האכילה של כלבים וחתולים הם שונים - חתול אוכל לעיתים קרובות וכל פעם מעט מזון ולכן לפעמים הם "נודניקים" ומבקשים אוכל שוב ושוב. לכלבים לעומת זאת מומלץ לתת ארוחה או עדיף 2 ארוחות ביממה. גורים זקוקים גם הם כמו חתולים למנות קטנות לעיתים קרובות כיון שהקיבה שלהם קטנה וכמו תינוקות הם לא יכולים לאכול מספיק בארוחה אחת ולכן לפי הגיל יש לחלק את הארוחות על פני היממה - החל מ-5-6 ארוחות ביום בגיל חודש ובהדרגה לרדת ל-2 ארוחות ביום בגיל 4-5 חודשים.

איריב וויקנסקי
גרפיסטיט של אפש

• טיפול בפרחי באך
• טיפול ביחידים והנחיות קבוצות
במדיטציה ודמיון מודרך

- מקל במצבי לחץ, חרדה או טראומה
- מסייע בהפרעות קשב וריכוז
- מקל בבעיות גופניות וכאבים
- מחדש אנרגיות ומעורר תקווה

משלב כעבודתה פריקטיקת של יצירה. אנושה.
נשימה ונצח.

הטיפולים ותקיימו במרפאה האזורית יטבתה
או בקיבוץ יהל

אלאקס; איריב 054-8053205

קונשטטר

מאי פה מאי שם הגיעה יום אחד, בתחילת שנות השישים במאה הקודמת, אתון לחצר המושבוץ בעין יהב (במקום בו נמצא כיום המחנה הצבאי).

לא ברור מהיכן, אבל אנו כמנהגנו צירפנו בשמחה כל נפש חיה על מנת להגדיל את האוכלוסייה במקום.

באותם ימים עדיין לא היה צורך בועדת קבלה ובגרפולוג, איש לא שאל אותה מאין באה ומה עשתה בעברה. גם שם נתנו לה - קונשטטר. מאיפה השם? קונשטטר היה דמות מאחת ההומורסקות של אפרים קישון שהיינו קוראים בשקיקה מדי שבוע בעיתון מעריב. ולמה קונשטטר? ככה, לא צריך סיבה.

קונשטטר נענתה ברצון לשמה החדש, הסתובבה חסרת מעש בחצר הישוב, אכלה קש מאבוסי הפרות וירק רענן מצמחי הנוי המעטים שצמחו, תוך סיכון בהיפגעות מאבנים שהשליכו עליה עובדי הנוי שטרחו בעמל רב לגרום למשהו לצמוח. למען האמת, זו היה גיוון משובב נפש לעובדי הנוי בשגרת עבודתם המשעממת.

היו כאלו שבמקרה ופגשו בקונשטטר בדרכם לחדר האוכל, מהלך מאה מטר והיו תופסים טרמפ על גבה. מעמדה הציבורי של קונשטטר התחזק מאוד משגילה אותה שמיל השמן.

שמיל השמן משקלו עלה על 150 ק"ג. כשהיה שמיל מתיישב על גבה של קונשטטר, הייתה כורעת מכובד המשא. לפיכך היה שמיל מתכופף מתחת לקונשטטר, מלפף את ידיו מסביב לרגליה ומרים אותה כמו

תינוק. הצגה זו הייתה נערכת לבקשת כל דורש וכל אורח. סוף כל סוף היה לה תפקיד רשמי בישוב והיא הצדיקה את האוכל שנטלה לעצמה. משניטעו התמרים בשטח המרזבה, כ-7 ק"מ צפונית לישוב, היו משקים אותם בגומות ע"י צינורות פלסטיק. שיטת הטפטוף הייתה בחיתוליה וצינורות ההשקיה נגררו ע"י עובדי ההשקיה מחלקה לחלקה, היו במטע כ-1200 עצים ואורך המטע היה כקילומטר. גרירת הצינורות הייתה עבודת פרך.

המוח היהודי עמד בפני דילמה. איך זה שאנחנו נתרופץ ונגרור צינורות כמו חמורים, וקונשטטר תבלה לה בנעימים בין פרחי הנוי? למה שלא נגייס את קניינו ריתמה מתאימה בשוק הבדואי בכאר שבט, והיידה לעבודה.

היה צריך להוביל אותה למרזבה, איך עושים זאת? עובדי התמרים היו יורדים מדי יום למטע בקומנדקר או ג'יפ. החלטנו לצרף את קונשטטר לפמליה. בחצר המשק הייתה תלולית עפר, הג'יפ נסע עד התלולית, והדלת האחורית נפתחה. קונשטטר הובאה לתלולית והתבקשה לעלות על הג'יפ. כאן המקום לציין שהיא הייתה אתון חכמה מאוד (מינימום 700 בפסיכומטרי). היא מיד הבינה במה דברים אמורים. מה, היא פריירית להחליף את חיי הדרור בעבודה משעממת בשדה? היא תקעה ברקס במקום ואי אפשר היה להזיזה. חמישה אנשים דחפוה והיא התנגדה. שמיל לא היה בסכיבה וכצר לנו הובא שי בן אליהו אחר כבוד לטפל במצב. שי, שהיה לו שיח ושיג עם חיות (על ארבע וגם שתיים) כמו שלמה המלך, ניסה לשכנעה בטוב וברע ושום דבר לא עזר.

שמיל וקונשטטר

באותה עת והיו לי קשרים מיוחדים איתה, זכיתי בנוכחותה של קונשטטר ליד חופתי ביום נישואי לאורה, בעמק הנעלם המתקרא כיום פארק ספיר. מספר שנים שירתה אותנו קונשטטר במטע התמרים עד שמערכת ההשקיה הניידת הוחלפה בטפטוף קבוע. עם המעבר לשיוב הקבע נעלמה קונשטטר בזמן הבלגן הגדול, יתכן וחזרה לאוהלי הבדואים, או מצאה לה בעל בית אחר. ויש כאלו עד היום שטוענים שרואים אותה מדי פעם כלילות משוטטת לאורך כביש הערבה.

תהליך הכנסתה לעבודה היה מהיר. היא למדה מהר את תפקידה וכשהיו רותמים אותה לצינור הייתה הולכת מיד עד לברז הבא ועוצרת בדיוק במקום המדויק גם מבלי שמישהו היה עומד לידה או נותן לה פקודה. לפעמים ריח חופש היה עולה באפה והייתה בורחת (גם אני הייתי עושה כמוה...) אולם כשהייתה רואה את הג'יפ מתקרב לרמפה בסיום יום העבודה הייתה ממהרת לחזור כי ידעה שמחכה לה עכשיו ליל תפנוקים בין שיחי הנוי. אני, שריכזתי את מטע התמרים

בסוף נזכרנו בטלפון שדה. התגלגל באיזה מקום טלפון שדה צבאי ישן, כשהיו מסובבים מנואלה קטנה שמיועדת לגרום לצלצול אצל מקבל השיחה, היה מפיק זרם חשמלי חזק שהיה מקפיץ כל מי שנגע בחוטים. הטלפון הובא, שני חוטים קצרים חוברו אליו והוצמדו לישבנה של קונשטטר. סיבוב קטן במנואלה וקונשטטר בקפיצה אדירה בתוך הג'יפ. כמו שאמרתי, אתון חכמה. הבינה בדיוק עם מי יש לה עסק, נסעה בשקט למרזבה, וירדה בשמחה מהג'יפ.

אמנון נבון עין יהב

התחשבו באינסטינקט הטבעי של הסוס

חשוב להבין שהאינסטינקט / הדחף הטבעי של הסוס הוא לברוח מדברים שהוא מרגיש מאוים מהם. על אחת כמה וכמה בסביבה חדשה ולא מוכרת (טיול לדוגמא). אם בזמן הטיול יהיה גורם מרתיע שמתקרב לכיוונו במהירות (מכונית/אופנוע/אופניים/ מטוס/ניילון מתנופף או אפילו בעל חיים לא מוכר) הוא עלול לברוח לכיוון ההפוך לו. הקפידו להאט או לעצור את הסוס ולהפנות את ראשו לכיוון מקור הפחד. לטפו והרגיעו אותו. רק לאחר כמה רגעים, כשתרגישו שהוא נרגע גשו לחפץ המרתיע, או המשוֹכו בטיול כמתוכנן. אם תרגילו את סוסכם שבכל פעם שהוא רואה משהו מפחיד, יש לעצור ולהסתכל עליו, ולא לפתוח במנוסה, הסוס ילמד ליישם זאת לבד.

גוונו את מיקום הסוס בעדר

אם אתם יוצאים כמה רוכבים (ועדיף שכך), הרגילו את סוסכם שמיקומו

התייחסו לסוס בדיוק כמו לספורטאי שבכם: הרי ברור שלא ישר מקימה מהספה תתחילו לרוץ בלי להפסיק. מובן שאם תצאו אחת לחודש לריצה שכזו, יכולתכם הגופנית (כוח וסיבולת) לא תאפשר לכם לבצע את מה שאדם המתעמל כל יום יצליח לבצע.

היו רגישים עוד יותר אם סוסכם יוצא לעיתים רחוקות לרכיבה (אחת לשבוע). זאת כיוון שכושרו הגופני ירוד, אך המרץ שהסוס צבר בכל הזמן שהוא באורווה יכול להטעות אותנו ולגרום לנו לרצות לפרוק אותו כבר בהתחלה. עשו זאת בהדרגה. חשוב לקחת בחשבון ששרירים שאינם מפותחים מספיק, לא יכולים להגן על איבריו של הסוס במאמץ. כתוצאה מכך עלול הסוס להזיק לעצמו ולמתוח/לקרוע סיבי שריר, גיד, רצועה. פציעה שכזו עלולה לגרום השבתה בריאותית של עד מספר חודשים.

סוסים עלולים לרוץ עד אפיסת כוחות אם לא נבקש מהם אחרת. לכן, תזמו אתם את המנוחות על פי מצבם.

לגלות את הטבע ברכיבה

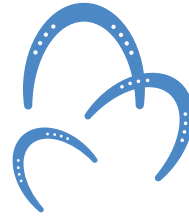
חורף, העונה הגשומה מזה שנים, מזמנת לנו נוף ירקרק בכל המדבר: בגבעות, במישורים ובערוצי נחלים. זה הזמן לצאת לטייל ולגלות את הטבע ברכיבה. חווית הטיול עם הסוס היא מדהימה. הסוסים מסוגלים לעלות עליות תלולות, להיכנס לנזקים צרים ולדהור במרחבים הפתוחים במהירות עוצרות נשימה. אך, חשוב להקפיד על כמה כללי זהירות, על מנת שהטיול יהיה בטוח.

האופן שבו תבחרו לטייל ישפיע על התנהגות הסוס: אם באופן קבוע כשתצאו מהאורווה תתחילו את הטיול בהליכה רגועה - הסוס ילמד שאתם מצפים ממנו להתנהגות כזו תמיד.

התחשבו בכושרו הגופני של הסוס

התחשבו במצבו של הסוס בתכנון הטיול: מצבו הגופני, כושרו ושגרת היציאות מהאורווה שלו. עזרו לסוס לבנות את הכושר שלו בהדרגה.

כבוד עולמי

השתתפות שתיים מבנות הערבה בנבחרת ישראל לנוער ברכיבה על סוסים בגביע אומות עולם 2010 - אוקלהומה ארה"ב

בחודש יולי הקרוב תשתתפנה שתי בנות מוכשרות מהערבה בתחרות גביע אומות העולם לנוער ברכיבה על סוסים שתתקיים באוקלהומה סיטי שבארה"ב. התחרות תתקיים בין התאריכים 12-3 בחודש יולי 2010. ניתן לעקוב אחרי התחרות באתר aqha.com עמותת האם של ה-IQHA.

שתי הבנות, מיי פורת ומעין רז, מתאמנות מזה 9 שנים בחוות שדמות שבערבה, התחרו וזכו בהישגים מרשימים באליפות אירופה בגרמניה בקיץ שעבר.

בעקבות הצלחותיהן בשנתיים האחרונות בסדנאות ובתחרויות של העמותה הישראלית לסוסי קווסטר, נבחרו לייצג את מדינת ישראל בתחרות יוקרתית זו בה משתתפים בני נוער מ-17 מדינות בעולם. העמותה הישראלית לסוסי קווסטר היא עמותת הסוסים היחידה בארץ השולחת נוער שנה אחר שנה לתחרויות בינלאומיות ולאימונים בחו"ל.

אנו מאחלים לבנות הצלחה רבה.

רותי שדמות
מושכ פארן

בעדר הסוסים שיצאתם איתו יכול להשתנות. הרגילו את סוסכם שכפי שהוא יכול להיות ראשון ולהוביל- הוא יכול להתאפק ולהיות מאחור.

סוסים נוטים להתחרות אחד בשני. מנעו מהם להגיע למצבים אלו.

כלל חשוב - יוצאים מהבית בהליכה וחוזרים בהליכה.

החזרה הביתה בהליכה מאפשרת לסוס לשחרר את שריריו שהתאמצו לאורך הטיול, ובנוסף מאפשרת לנו לחזור הביתה בבטחה וברגיעה.

היו אחראים:

1. צאו עם טלפון נייד עליכם. ולא על האוכף!
2. ידעו מישהו לאן אתם מתכננים לצאת ולכמה זמן בערך. עדכנו אותו בשינויים.
3. צאו עם מים לשתייה. למרות שלא אתם אלה שרצים.
4. קחו איתכם לטיול מנקה פרסות- למקרה שתצטרכו להוציא אבן שנתקעה בפרסה.
5. דאגו להצטייד במחזירי אור, במידה ואתם מתכננים לטייל גם בשעות החשכה. זאת על מנת שמכוניות יוכלו להבחין בכם ממרחק.

צאו לטייל - כמה שיותר ותמיד נזכור להיות אחראים לנו, לסוסינו ולטבע שלנו...

טיול נעים.

עידו כהן מחוות "סוסים במדבר", צופר החווה עוסקות בתחום הרכיבה הטיפולית ומקדמות את התחום בערבה.
לתגובות: susim@arava.co.il

שוטה הכפר

מדור מאת דוד צוק (כתיבה) ודני הדס (צילום)

אבות ובנים

כמות הכעס שאגרתי הייתה גדולה כל כך, שהיה נדרש מעשה. האבות המייסדים לימדונו כי: "לא המחשבה העיקר אלא המעשה".

אני, מחשבותי באות מתוך ליבי ובני, מעשיו מהשכל, והגיוניים ותכליתיים. אילו העימות היה רק ביני לבין בני, שחזר לכפר וקיבל משק משלו וניכנס שותף למשק שלי ונתתי לו יד חופשית ואט אט דחקני הצידה ככלי ישן חסר ערך, הייתי עומד בכך. אבל בזמן האחרון גברו הריבים והעימותים ואם לא די בכך, גם אשתי, כמובן כלתי, והכי גרוע חברי הטובים ביותר, כולם צידדו בילד ולא בי. כולם טענו שאני טועה ומטעה. עכשיו אחד עשרה כלילה ואני חוזר על הטקס הישן והטוב, של סגירת היום. אני הולך לעץ הפיקוס האדיר, הגדול ביותר בכפר ומשתין לידו בנחת וחושב על השנים הרבות שאני והעץ מכלים יחד לפני השינה. שתלתי אותו לפני ארבעים שנה בערך, ומאז, לילה לילה, לפני השינה אני משקה ומדשן אותו. את זה לימד אותי רכז השלחין בקיבוצי, בעודי נער, שהיה מורה לכל צוות השלחין, להשתין בפינת שדה קבועה על סלק בהמות (גידול שעבר מן העולם מזמן), ובחג ביכורים הוא היה מחבק סלק ענק ונושא אותו בגאון אל בימת ביכורי ענפי המשק. אחר כך הייתי מלטף את הכלבה ומאחל לה לילה טוב, וניגש לטוריה הישנה והטובה ובודק האם היא יושבת היטב על הידית והאם איננה זקוקה לעוד מסמר חיזוק ליד המסמרים הישנים הנעוצים בה, ואז משקיע אותה בדלי מים בפינה ליד הדלת. טוריה, מעבר לניקוש עשבים, טובה גם לגרש כלילה כלבים או גנבים.

ואז נכנס הביתה ונועל את הבית, שותה כוס יין ביתי פשוט, שומע חדשות אחרונות ברדיו, מכבה אורות והולך לישון. לפני התרדמה הכבדה הייתי מסכם את מעשי היום שעבר ומתכנן את עבודתי ליום הבא וצולל לשנת איכרים טובה.

לאחר השכבת הילדים, אשתי ואני יושבים במרפסת על כיסאות ושותים קפה. השקט הכפרי, נביחת הכלבים הבלתי פוסקת וריח זבל קליל, שהיה נח על הכפר, העירו בי געגועים לחיי הקודמים בעיר. אני הולך להיפגש עם חברה, אמרתי לאשתי. בכר קטן היינו נפגשים לעיתים דחופות, לקול מוזיקה קצבית ורועשת, שותים בירה, מתחרים ו"ורדים" זה על זה בקולי קולות, למי הג'יפ העביר בשטח, איזה חידושים טכניים הכנסנו להשקיה, דישון ובקרה בשדה, מי היא חברת היצוא הטובה ביותר ואיזה דגם פלאפון חדש יצא לשוק. בתחושה טובה של ניצחון חזרתי הביתה. עד שהתארגנתי נדלקו הממטרות של הדשא והטפטוף של הגינה והעצים, שהרי התקנתי לי מערכת מודרנית להשקיה ודישון של כל הנוי, סביב הבית. אבי הוא האחרון שעדיין עושה גומות לעצים ומשקה אותם בצינור. נעלתי את הבית והפעלתי את האזעקה, שלא כמו הזקן,

אני הולך לעץ הפיקוס האדיר, הגדול ביותר בכפר ומשתין לידו בנחת וחושב על השנים הרבות שאני והעץ מכלים יחד לפני השינה.

שמחזיק טוריה נגד גנבים. לפני הירדמי לגלגתי בראשי כיצד אבשר לו את החלטתי לעזוב את

חברת היצוא הותיקה ולפתוח חברה משל עצמי. עברו שנתיים מאז הגעתי לכפר והחומה ביני לבין אבי הלכה וגבהה. הוא התעקש להישאר איכר של פעם. עמדתם הנחרצת של אימי וחבריו הוותיקים, שצידדו בי, רק גרמה לו כעס והוא תקע את עקביו באדמה יותר ויותר.

מהר מאד, לאחר האיחוד בינינו, החל בני ברפורמה כללית וטוטאלית. את הטרקטור הישן והטוב מכר וקנה תחתיו טרקטור חדש, גדול ובעל הנעה קדמית. את בתי הרשת החל מחליף בזה אחר זה בחממות חדשות. המחשבים הישנים, הפשוטים והידידותיים ומשאבות הדשן נזרקו לפח ובמקומם ניצבו מכשירים חדשים מרובי אפשרויות ושליטה מרחוק. הוא תכנן בית אריזה חדש עם מקרר צמוד וכבר הזמין מחו"ל ממינית חדשה ומהירה. בתוך שנתיים הפך הכול על פיו ובקצב מסחרר. את כלי העיבוד הישנים ואת העגלות, שהייתי מתקן במסירות רבה שנים רבות וחש אליהם קירבה וזכרתי להם חסד נעורים, ערם בפינת החצר ורכש לו כלים חדשים תחתיהם. בויכוחים בינינו היה מרבה להשתמש במילים, אתה מיושן, ו"מדורי דורות". הויכוחים הגיעו לטונים גבוהים שעה שהחליט לעזוב ספקי מוצרים חקלאיים שאני עובד איתם שנים רבות. אני רכשתי להם אמון וכבוד והם החזירו לי באותו מטבע, ואילו הוא עזב ללא נקיפות מצפון כאשר הצליח למצוא ספקים זולים תחתיהם, גם אם היו חד פעמיים. מודה אני, כי הפכתי תרח זקן, נרגן, וקצר רוח.

גופו השברירי של בני, הבוז שחש לעבודה גופנית, זלזולו ביחסי המכובד לאנשים אחרים והחיבה

יתקנו דבר מה, כאילו הזמן הוא אוצר שאין לבזבז. הכול צריך להיעשות על פי דרכו ושיטתו ויש רק דרך אחת סלולה בטוחה ונכונה. כל המכשור החדש זר לו ומעלה בו עצבנות: מחשב, פקס ופלאפון. כפתורי המכשירים והשלטים למיניהם קשים לאצבעותיו העבות ואין הוא מבין את סידרם והגיונם.

בערב שאני בא לבקר אותו ואת אימי, הבית סגור ודחוס וריח זיקנה מיוחד ויחיד, שאין לטעות בו ואינני יודע מה מקורו, עולה באפי. הוא יושב בכורסתו הישנה ולאור מנורת עמידה מרוטה, מעיין בכרך ישן עבה וכבד. מה אתה קורא? אני שואל. בורוכוב, הוא אומר. ואני לוקח את הספר וקורא שורה. המילים ארכאיות להחריד ואינני מבין דבר. בהחזרי את הספר אני מריח בגופו ריח אדמה ושיחי עגבניות (שלחם ריח מיוחד) ותחת ציפורניו וקצות אצבעותיו צבע שחור. "חדשות", הוא אומר ומפסיק אותי באמצע משפט ומפעיל טרנזיסטור ישן, אותו **המשך בעמוד הבא**

לי לשמור את ראשי מעל המים. ואיך אביט היום בעיניו של מנהלה?

הבן לבוש בבגדי עבודה מיושנים, נעול נעלים כבדות מלאות בוץ, לראשו כובע חקי עם שוליים, דבוק לפדחת ומקופל מלפנים וכולו דמות איכר צרפתי מסרט ישן. אנחנו לא משוחחים אלא הוא מרצה דעות נחרצות או חוזר שוב ושוב על סיפורי וותיקים מעלי עובש ומשתמש במילים גבוהות וישנות, שאינני מבין, לשביעות רצונו הגלויה. ובאלו גם אלה יש תמיד תוכחה או מוסר השכל. מתוך הדברים עולה תמיד כי פעם הכול היה טוב ונכון והיום הכול רדוד ועקום. מתי נבטה בי משטמה כבושה אל האיש הזה, שהוא אבי? למרות גילו הוא חסון ותמיד יפגין את כוח שריריו. יחבר צינור סרבן, יסחב דבר מה כבד, יחפור לבדו תעלה. לעולם לא יחמיץ הזדמנות להזיז את הפועל, להראות את כוחו ולהביט בי תוך כידי כך בתוכחה חבויה. אצבעותיו שמנות מידי וחזקות ובדברנו תמיד

שחשתי לאדמה, נראו בעיניו מיושנים. תשובותיו המהירות, החדות והציניות, דקרונני בעצבי החשופים. צריך להודות כי הצליח להפוך את משקי הבינוני והמיושן למשק מודרני ומצליח והייתה כלבי קנאה קלה בו, אבל הכול הסתובב סביב הכסף, הרווח, הפוזה והתחרות. זלזולו בוותיקים ועברם המפרך, הרתיחו את דמי. ועכשיו, רצה לעזוב את חברת השיווק לחו"ל, הגדולה והוותיקה, שאני עובד איתה כל חיי ולפתוח חברה פרטית משלו.

בהחזרי את הספר אני מריח בגופו ריח אדמה ושיחי עגבניות ותחת ציפורניו וקצות אצבעותיו צבע שחור.

מנהלה הוותיק של חברת היצוא היה יושב אצלי במרפסת בכל ביקור בכפר לאורך השנים, שותה איתי תה והיינו מגלגלים שיחה על ימים עברו. כמו כן, לא שכחתי, כי לפני שנים רבות בעת משבר ומצוקה, החברה הוותיקה עזרה

יטלטל לכל מקום. ואני חושב, מה כבר נתחדש מהשעה הקודמת ופונה והולך לדרכי. בדרך לביתי אני מהרהר, כי ככול שהתנגד לדרכי ומעשיי, כך עשיתי ושיניתי ופתחתי ושכללתי יותר, וככול שהצלחתי בדרכי ראיתי את הכעס שהלך והתעצם וגבר.

האב

מכל בניי, דווקא הוא חזר לכפר, עם זרם הבנים החוזרים. בן זקונים, נמוך ורזה וחלש מבין אחיו. ודווקא מכולם זכה בילדותו לתשומת לב וטיפוח, מאחר ונשאר אחרון. אבל בשדה ובצמחים, מעולם לא התעניין. שהיה קטן ואחיו עבדו בתשוקה וברצינות, נוהגים בטרקטור וקוטפים וסוחבים, היה יושב בקצה השדה ומשחק בחול ברצינות גמורה. בנעוריו מיעט ללמוד בבית הספר, אבל מכשור אלקטרוני הקסים אותו והוא היה משתלט עליו בנקל ומתמכר לו. שחזר לכפר, כבר ראה עולם וחי בעיר הגדולה שנים אחדות והשתנה מקצה לקצה. סוחר ומתוחכם וביזנס מאן ואצה לו הדרך להצליח בכל מחיר. אחיו היו מגיעים לכפר לעיתים רחוקות. אך שמרו על קשר טלפוני רציף וגילו חיבה והתעניינות בי ובאימם ובנעשה בכפר. ודווקא הוא, שגר בכפר והיה קרוב אלינו פיזית, כאילו זרים היינו זה לזה. בתחילה הסתדרנו. אבל אט אט שינה ושכלל ויזם ועשה והשאיר אותי מאחור, עד שהרגשתי כמו כלי עבודה ישן ועזוב. בשדותיי אומנם המבנים היו ישנים ומטולאים, אבל השורות ישרות והכול נקי ומסודר. כלי עבודה גדולים עמדו בחצר במקומם הנכון, בשורה ישרה, מחסן העבודה מסודר, כל המפתחות והמברגים והבוקסות על לוח, מסודרים וכל האביזרים וחלקי ההשקיה, בקופסאות גדולות וקטנות שעל כל אחת פתק. כל הדרוש תוקן

ונצבע ושומן. ועכשיו במבניו החדשים היו השורות עקומות, כמו פרה משתינה ברוח וטפטופי מים וחלודה וקרטונים נשכחים וקורדונים זרוקים בשביל, הרגליים נתקלות בהם ושיירי פלסטיק בחוץ ובפנים. בהעירי לו, הוא מביט ושותק ולבסוף מפטיר "זה מביא כסף?", או "נקנה חדש". קצר רוח, ממהר ומקצר בדברו ופונה ללכת.

הבן

בבואו לביתנו, הולך תחילה סביב הבית ובמזמרה ישנה שהולכת איתו תמיד, גוזם עצים ושיחים ועוקר עשבים, מבלי שנתבקש וביקש רשות. תמיד יש לו הערות וטענות על כל דבר, למה אין ספרים בסלון מחד ומאיך, מה אני צריך טלוויזיה שטוחה וגדולה כל כך. למוזיקה מהמערכת המשוכללת שבוקעת מכל הפינות, הוא קורא "רעש" ותמיד מבקש להחליש. אצלו בבית, דרך אגב, תמיד שומעים מוזיקת רקע קלאסית או אופרה מתחנת קול המוזיקה, שלדעתי הוא היחיד במדינה שמאזין לה. את נכדיו תמיד יתקיל בשאלות של השכלה כללית, כדי להראות להם את בורותם. פעם העז בני הגדול, מולו, והחל לשאלו על מותגי בגדים ולהקות רוק חדשניות ושחקני כדור רגל ואמר לו, לתימהונו, אתה רואה סבא, לא הכול אתה יודע.

בעיניני מזון לא יחדל לטרטר. כשאנו מוזמנים לארוחת יום שישי, אימי תגיש תמיד את אותו האוכל זה שנים רבות. ואם גם עלי להודות, כי יש באוכל שלה איזה טעם ביתי ישן וטוב, הרי הוא די משעמם ורק הוא יושב לו בראש השולחן ומצקצק בלשון, ואומר, האוכל של אשתי הוא הטעים ביותר. מי צריך מסעדות פאר ולחם שעורים ומיני תבלינים ואין סוף סוגי גבינות. הוא כמעט התעלף יום אחד, כשבשרתי

לו שאשתי נוסעת לטוסקנה עם חברות, לשבוע לימוד בישול. לחו"ל נסע רק פעמיים בחייו וכשחזר אמר, לא ראיתי משהו שהפעים אותי יותר ממה שיש פה. גם לעיר הגדולה הוא נוסע רק בכורח. ושחוזר אומר, אני לא מבין למה אנשים חיים שם.

לעיתים נדמה לי, שהוא נהנה לא ליהנות ממה שכולם נהנים. הנאתו הגדולה הוא פרלמנט הבוקר, שם יושבים להם כול הוותיקים וטוחנים את אותם העניינים והסיפורים בפעם האלף ומתווכחים ורבים על פרטי פרטים ותאריכים ושמות של עניינים שסיבתם נשכחה מזמן וכל אחד עומד בתוקף על גרסתו, כאילו אכפת למישהו בעולם אם האירוע היה בבוקר או בערב, במרץ או באפריל.

העולם המודרני והקדמה לא רק זרים לו, אלא מרגיזים אותו. והוא נאחז בערכיו הישנים בכל הכוח. תמיד יתנדב לחגים ואירועים וינפנף בזה כדגל. תמיד יתרום לכל פושט יד ונוכל ויטען שזה מחמם את ליבו. לא יחמיץ שום אירוע, חתונה, הלוויה, בר מצווה, כאילו החיים הם רצף חובות ובאירוע ילך וילחץ יד לכולם וזה משמח אותו גם אם האירוע ממש לא מהנה. הכפר והפוליטיקה והעולם זקוקים תמיד להערותיו ותיקונו ואכפת לו מכול חלכה ונדכא, גם אם הוא נימצא על אי באוקיינוס השקט. הוא קונה עיתון כל יום, בדבקות, ומתחיל לקרוא במודעות האבל, רחמנא ליצלן.

העניינים בינינו מסתבכים והולכים לאין מוצא. המשקים מעורבבים עד תום וכמוהם ההשקעות והחשבונות, שכמעט אין אפשרות להפריד. כולם ניסו לפשר ולתווך ולרכך בניינו, ומאום לא עזר.

בתחילה אימי, עד שרבו וכמעט שאינם מדברים ביניהם. אחר אחיי, בזה אחר זה, ובדרכים רבות ושונות. בשקט ובצעקות, בתחינה ובפשרה. ואחר ניסו בסיכומים והפרדות ותחימת תחומים ומאום לא החזיק מעמד. הוא מתבצר בעמדותיו ודעותיו, וככל שלוחצים כך הולך ונסוג אל העבר ונאחז בזיכרונותיו ומעשיו, ונעוריו. שנינו כבר אחוזים בכפר, במקום, בחברים ובפרנסה. איננו יכולים לעזוב, איננו יכולים להיפרד ואיננו יכולים להישאר. אב ובן, אהבה וזיכרונות ומשטמה. לא לבלוע ולא להקיא.

האב

יותר מכול אינני מבין את הפוזה. ריח בשמים יקרים, בגדי מותגים, ג'יפ הכי גדול והכי חדש, פלאפון יודע הכול, לפטופ משוכלל וכל מכשיר חדש, מוזיקלי ואחר, שיוצא לשוק. מה נותן לו לדעת בכל רגע נתון את שערי המטבע בעולם ומזג אוויר בכול מקום ואת מחירי הירקות באוסטרליה. לכל אחד הוא מראה את נפלאות המכשירים, כאילו היו דברי אלוהים חיים.

לחבריו איננו מקנא, אלא מתחרה בהם כל הזמן, מי הכי גדול וחזק ומצליח. מרגיז אותי במיוחד שהוא אומר, "אין לי חברים", או "אינני סופר אף אחד", כאילו כבוד יש בכך ולא גינוי. לפחות אין בו קנאה, שהיא תכונה מכוערת, כמעט כמו גזענות ושניהם טבועים בנו בגנים הראשוניים ויש לסלקם מתוכנו יום יום ושעה שעה. ומדוע הוא כל כך צריך הערכת אחרים? האם לא די לו בהערכת עצמו? וחומר הקריאה היחיד שלו הוא מוספי הכלכלה שמופיעים באינטרנט.

בתחומיו הצרים הוא יודע הרבה, בתחומים אחרים שום דבר. הוא מרבה לזלזל בחבריו ובאנשים רחבי אופקים ובוותיקי הכפר ובעצם כמעט בכולם. יושר, אמון, אמת הם טובים כשהם עוזרים לעסקים ומביאים תועלת. ואנשים אחרים שמאמינים בהם, הם בעיניו סתם צבועים. ביום הולדתי השישים וחמש, העניק לי מתנה, טוריה חדשה, צבועה בצבע זהב נוצץ. הוא ראה בזה אות כבוד ואני קישוט מקניט ומרגיז. שמתתי אותה בבית בפניה נידחת, שלא אראה אותה ויום אחד, בסערת רגשות ולאחר ויכוח מר איתו,

זרקתי אותה למזבלה בשאט נפש. אתמול בבוקר נסעתי לשדה כמדי יום. אין לי שעה יפה מזו, שעה שאני הולך בינות הצמחים ומשוחח איתם, ומנכש עשבים ונושם אוויר נקי. אז ליבי מתרחב בקרבי ואני שמח בחלקי. לפני שנים קיבלתי חלקה חדשה מהכפר. כפינתה עמד עץ שיטה, חצי יבש וקוצני וליבי לא נתן לי לעקרו. ויתרתי על כמה מטר בפניה ומשכתי אליו את הטפטוף של השדה. עם השנים גדל לגובה והרבה ענפים ועשה לי פינת צל, שם הנחתי אבן כספסל, שם הייתי עושה את הפסקת הבוקר ומביט בשמיים ובעננים. והנה בבוקר ההוא כשבאתי לאכול, נעלם העץ והספסל והשטח צורף לשדה והוכן לשתילה.

הבן

איזה פרצוף עשה לי כשעקרתי את העץ. כאילו עקרתי את ליבו. עץ קוצני, חסר תוחלת ומזיק. פנצ'רים לעגלות עושים קוציו והוא מלכלך סביבו וציפורים וחרקים נדבקים אליו ומעבירים לשדותיי מחלות ומזיקים. לא די שהפינה מבוזבזת, הוא עוד משקה אותו במים יקרים. הרי המדבר סביבנו מלא עצי שיטה והכפר מלא עצים מיוחדים ופורחים ויפים בהרבה מהשיטה, שהיא עץ מדברי נטול חן. ומה אני צריך עץ מטריד בפירת השדה?

האב

ולעת ערב עשיתי מעשה. הלכתי וארזתי מעט בגדים ושמתתי אותם בתא המטען של הרכב, את הטוריה הישנה והטובה, כרכי האבות המייסדים ואלבום ילדותו של בני וחיבקתי את אשתי ללא אומר והתנעתי את הרכב הישן ויצאתי לכביש הנידח ונסעתי לאין שיוכיכוני רגלי, רחוק ככל האפשר.

בשר על האש

בשנת 1994 הגיעה לערבה משפחת שניטמן. מרתה ודני עלו שניהם מדרום אמריקה והכירו באולפן לעולים חדשים. את אהבתם לאוכל גילו כבר אז כאשר ניהלו מאפיה קטנה בבואנוס איירס. המשפחה נדדה ברחבי הארץ, עד שלבסוף התמקמה ביישוב ספיר שבערבה - שם הוצתה מחדש אהבתם לאוכל.

את דרכם המקצועית בערבה החלו מרתה ודני בניהול מה שהיה פעם - אורחן עין יהב. לאחר תקופה באורחן החליטו דני ומרתה לעזוב ולהקים עסק עצמאי שבו הם יוכלו להכתיב את טיב השירות ואת איכות המוצרים אשר

יעמדו בסטנדרטים המקובלים עליהם. עקב אילוצים שונים שינו את תכניתם והקימו את "שירותי ערבה", עסק שזכה להיענות רבה מאנשי הערבה. "שירותי ערבה" סיפק שירות הובלות בין יושבי הערבה לבאר שבע ותל אביב. למרות הצלחתו של העסק באזור, התאמצה משפחת שניטמן להמשיך ולעסוק כל הזמן בתחום האוכל ולא פסקה מלנסות מיזמים שונים בתחומי הקייטרינג וההסעדה.

בחודשי הקיץ של שנת 2000, החליטו לנסות מיזם חדש. הם התמקמו בבית אריזה בעין יהב ו"פתחו מנג'ל" בימי שיש. הם ניצלו את אהבתם לבשר, את ניסיונם הרב בתחום השירות והציעו לכל המעוניין לבוא ולסעוד. התגובות הנלהבות לא איחרו לבוא. לאחר תקופה קצרה הפך העסק הצדדי לעסק של ממש "המנג'ל של דני".

בחודשי הקיץ "המנג'ל של דני" היה מגיע לבריכות הישובים ובשאר חודשי השנה הדוכן היה ממוקם במרכז הישוב. אנשי הישוב קיבלו חוויה דרום אמריקאית אותנטית המורכבת ממוזיקה קצבית המתנגנת ברקע לצד צלחת עם נתח בשר אדום וטרי מלווה צ'ימיצ'ורי כמו שרק ארגנטינאי יודע להכין.

עם הזמן החליטו להרחיב את פעילותם ולהציע את שירותם לקהל חדש לגמרי ולקחו חלק בהשתלמויות אצל שף ידוע במרכז הארץ.

כך בשנת 2003 הוקם הקייטרינג "לה פריגי'טה". בתרגום חופשי השם הוא "המנג'ל הקטן", מקור השם הוא במילה "פריגי'טה" אשר משמעותה בספרדית היא "מנג'ל". הקייטרינג הציע לקבוצות מטיילים, תיירים ותושבי האזור לקיים

סעודות בכל מקום בו חשקו. המטרה היא להגיע לכל מקום בתחומי הערבה (ולאזורים נוספים עד למרכז הארץ), החל מחצרות הבתים ועד למסלולי טיול באמצע השטח ולהפתיע את האורחים אשר מגיעים למסעדה קסומה באמצע המדבר, עם ארוחות טעימות וציוד איכותי שהיה משתווה לכל מסעדה אחרת בארץ.

בימים אלו התווסף שירות נוסף. מרתה ודני עמלו על שיפוץ ושדרוג הבית והחצר שלהם. פנים הבית כולל כעת מקומות ישיבה רבים, ובחצר הבית נבנתה פרגולה מפוארת ומפנקת שמתאימה לאירוח בכל ימות השנה. המתחם הותאם במיוחד כדי לשרת מגוון רחב יותר של מוזמנים. החל מזוגות שמעוניינים בארוחות רומנטיות ומפנקות ועד לקבוצות גדולות שמחפשות חוויה חברתית עשירה וטעימה.

שולחן האוכל הראשי יושב על במת בטון המשקיפה מצד אחד על גינה

בנעלי בית מדור מאת כרמית שירין

אווירה בדיוק כמו אמא. היום יש לי בית, בן זוג ושני ילדים וגם כלב, והמשימה אינה משחק ילדים. זה לא רק לנקות, לסדר ולארז לקפה. היום זה כבר ניהול. לכל מנהל ישנם כלים שבהם הוא נעזר בכדי להצליח.

אחד הכלים ש"פיזיקה משפחתית" מציעה, זה "ראיה מערכתית".

צורת חשיבה בה ניתן לראות את הבית כמערכת. יש הרבה מערכות שעובדות בייעילות - מערכות בגוף, מערכות במדינה, מערכות בארגונים, ודבר אחד אופייני לכל המערכות. התלות וההשפעה שישנה בין הגורמים הפועלים בתוך המערכת.

כך גם בבית, אנשים בתוך הבית אינם חיים רק עם עצמם וישנה השפעה אחד על השני!

לדוגמא: אם אמא או אבא יוצאים מהבית ללימודים, כמובן שהדבר משפיע על כל המערכת.

כל תנועה וכל שינוי יביא לשינוי אצל שאר האנשים בבית ומי שמנהל את הבית נדרשת ממנו היכולת לפתח רגישות והבנה כלפי השינויים שקורים במערכת ולהביא לאיזונה במהירות האפשרית משימה לא פשוטה בכלל אך מאתגרת מאוד.

הכלי "חשיבה מערכתית" מדבר על היכולת לצאת מחשיבת יחיד ולראות את עצמנו כחלק ממערכת שבה יש לנו תפקיד מסוים. לצאת מהסתכלות על הפרט ולראות את טובת הכלל. לשם כך נדרש ריכוז רב.

אז מה את אומרת, ילדה מתוקה? תמשיכי לשחק ולחלום על בית גדול ויפה ישלך עוד המון זמן ללמוד. אבל אל תשכחי את העוזר שרוצה רק בטובתך...

כרמית שירין תושבת עין יהב מורה ומרצה ל"פיזיקה משפחתית" לתגובות: scarmit@arava.co.il

בית חלומותיי

באחד מימי חופשת הפסח לקחתי את בני בן ה-5 לחברה טובה מהגן. יש ביניהם קשר מיוחד, לזוג הזה. היא מובילה והוא תומך בה, מאפשר לה להוציא לפועל את הרעיונות הגדולים שלה. אני צופה בהם מהצד איך הם משחקים וזה ממש תענוג לראות את הדינאמיקה והמשחק.

המשפחה של אותה ילדה עברה לבית חדש וגם היא כבר אירגנה לעצמה פינה בחצר, שם היא מקימה את בית חלומותיה. היא לוקחת אותי לאותו מקום שעומד לו שם, בית עץ והיא מספרת לי בהתלהבות ורצינות איך הבית החדש שלה הולך להראות. היא אומרת לי "את רואה את הגג, אבא שלי יסדר את הגג ויביא צבע ואנחנו נצבע, והשכנה שלנו תתפור לנו וילונות ואבא יביא גם דשא ואבנים ונסדר את הגינה ויהיה גם שביל כניסה לבית. את רואה את הכיסאות והשולחנות? אנחנו נצבע אותם. הכול יהיה פה יפה, יפה". אני נשארתי המומה מההחלטיות ומהרצון הגדול שיש לה ואיך היא רואה איפה בדיוק הכול הולך לעמוד וזה ברור שיש פה מנהלת אחת שהסגנון והאווירה יהיו על פי דרכה.

חזרנו הביתה ולאחר זמן מה פתאום נזכרתי. נזכרתי בבית שאבא שלי בנה לי. זה היה לול ישן והיה שם חלל גדול. נזכרתי שהיו לי את כל הכלים שאמא צריכה: מכונת כביסה, תנור, צלחות וקערות. היה שם מטאטא ושולחן וכסאות, כל יום ארגנתי בשעה קבועה שעת תה. נזכרתי ששיחקו שם שעות וכל כך אהבנו את המשחק הפשוט, הייתה שם אווירה של חופש ומשחק, אווירה שרק ילדים יודעים לייצר.

אין ספק שחלומן של הרבה ילדות זה שיהיה להם בית משלהן. בית שיוכלו לנהל אותו לטפח אותו ולבנות בו

ירוקה ומטופחת מלאה בפרחים צבעוניים, ומצד שני על גינת קקטוסים וסלעים המעניקים תחושה מדברית אמיתית ומרגיעה.

הסועדים נהנים מתפריט עשיר ואיכותי ממנו הם יכולים לבחור. התפריט משתנה ומתחדש מפעם לפעם, אך תמיד תוכלו למצוא בו את מנות הבשר האיכותיות שבזכותן הקייטרינג נודע.

בשנים האחרונות קייטרינג להפריג'טה בניהולם של מרתה ודני שניטמן סיפק שירות איכותי למאות מטיילים, חברי כנסת, כוכבי קולנוע ואח"מים נוספים מהארץ ומהעולם.

בני הזוג מנהלים את העסק עם אותה תשוקה ואותה האהבה שאיתה התחילו לפני כמה שנים, בשבילם זהו תענוג להעניק לאורחים את החוויה המהנה והאיכותית ביותר שניתן המלווה בחיור רחב ובמבטא דרום אמריקאי אשר מחממים את הלב.

הערבה התיכונה חוגגת 62 לישדאל

